1

वे.उ. दृशः ईदृशः भवादृक् यादृक् अदसोमुः अदसो मुत्वात् दृक् दृश दृक्षेषु अमुदृशः मादृशः त्वादृशः
१ अस्मादृशः युष्मादृशः। णिनिरन्ते धातोरतीते काले शीले चार्थे णिनिः अग्रे सोमेनेष्टवान् अग्निष्टोम
याजी पितृव्यघाती उष्णभोजी व्रते स्थण्डिलशायी किं पुनर्णिप्रत्ययः धातोरतीते काले शीले चैते ब्रह्मभ्रूण
वृत्रेषु क्विप् कर्मकृत् पापकृत् अग्निचित् सोमसुत् यज्वा सहयुध्वा सराजेन सरकारजः प्रजाः पुत्रः
द्विजः पतिरुत्तापरिवो क्तक्तवतू धातोरतीते काले एतौ कर्मभावकार्ययोः स्नातकवन्तः कटः वि
ष्णुर्विष्णुकृतवान् गत्यर्थादकर्मकात्क्त कर्तरि भावकर्मणोरपि गंगां गतः स्थितः ग्लानः तस्य।
कितिहसे दीर्घः क्तौ वा ग्लातः दान्तः क्लिष्टः शाड स्यात् नवमजनरुजीपीतिभ्यः सीता मा क्लिष्टः शाप
नाधौ शयितः स्वर्गमधिशयितः हरिमुपासितः हरिदिनमुपोषितः तमनुजातः वृषमारूढः जगद्व
जीर्णः क्तौ वा सेट उदुपधात्सेट् क्तौ वा किन्न घुषितः पोषितः प्रमुदितः प्रमोदितः साधुः शीङ् स्विदि
मिदि क्ष्विदि धृषः पूङः सेटौ क्तक्तवतू किन्नो न शयितः शयितवान् प्रस्वेदितः प्रस्वेदितवान् प्रमे
दितः प्रमर्षितः मर्षितवान् पूङो वा कितः तत्स्यात् पवितः पूतः पवितवान् पूतवान् क्लितः उवर्णान्ताद्दूव
र्णान्ताच्छिर्विष्या च परस्य कित इटा न भवेति भूतः हूतः धितः ष्वपेः संप्रसारणाद्दीर्घः ह्वः रा.
वे ओर्ह्रस्वः किति उतः आदीदितः आदितः उदितः प्रकृतकृत्वान्निष्ठ अतीतान्तकृत् वर्तमा

गणकाना=४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

धप्रियेषु च्व्यर्थेषुउपपदेषु कृञः करणेर्थे ख्युट् प्रत्ययः अनाढ्यं आढ्यं कुर्वन्त्यनेनाढ्यंकरणं भुवः खिष्णुखु
कञौ कर्तरि अनेन आढ्यो भवति आढ्यंभविष्णुः आढ्यंभावुकः आतोमनिन्क्वनिब्वनिप्क्विपः नाम्न्युपपदे आ
रन्तातेरेतेभवंति सुदामा स्थामीनारोकिति दोसोमास्थामीर्भवति शाक्तो वा अपि ढापागे ष्टक् पिव
तीनामीकिति दोसेक्विपि वानतुक्वापि सुपीवा घृतपीवा अनादेतादपि सुकर्मा इत्वस्य पितिकिति
तुक् प्रातरित्वा वनिपि जनसनखनां विजावा ओणः अवावा पारदृश्वा राजयुध्वा सहयुध्वा धीवा पीवा
क्विप् धातोः कर्मण्युक् सोमनाधातोः प्रशान् अग्निचित् सोमसुत् सोमपाः सर्वदृक् दिक् क्विपि
चिच्छकापत्सु कटप्रुजुश्रीणां दीर्घः संप्रसारणं च किति जसकागमश्च वस्य ऊः वाक् तत्
प्राट् तत्वप्राट् आयतस्तूः कटप्रूः जगतो जूः श्रीः ध्यायतेः क्विपि संप्रसारणं सुधीः गमादीनाञ्च
मस्यलोपः क्विपि क्वापि वा अंगगत् परीतत् संयत् सुनत् ऊङ् अग्रेगः अग्रेभूः द्युतिगमिजुहोती
सासेरि =ध नां क्विपि द्वित्वं दिद्युत् जगत् जुहोतेर्दीर्घः जुहूः पद्यतेस्याभिनिस्यमाणत्वा उपसे गेस्यादिषु भिमेचादे
ह्वात्रा भिन्नाधिपायाति भिन्नशीः आशासः क्वौ उपधाया इत्वं आशीः गीः पूः इस्मन्त्रन्क्विपुच्छादेः
मः तनुच्छत् अनुच्छः रात् लोपः मः मुरौ धूः धुरौ ऊङ् कोपात्तादेशश्च कामदुघाः दृशेष्टक्स
कौ चोपमाने कार्ये उपमाने कर्मण्युपपदे दृष्टक् सक्कौ चात् क्विप् आ सर्वादेः सद्दृसर्वादेशे
त्वं अन्यादृशः अन्यादृक्षः अन्यादृक् तादृशः तादृक्षः तादृक् किमिदमः कीशादृक् एतच्छब्देषु की

मुर्ध्ना मोहसमुद्रयो २

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वै. कु.
६

उप्तं उप्तः । व्ये वितः । ह्वे हूतः । उदितः उक्तः । वसतिक्षुधोरिट् क्त्वाक्तक्तवतूनां उषितः क्षुधि
तः सुप्तः क्वचिदिट् क्लेकेवस्त्वीनेट् ग्रञ्छू ग्रुञ्चणाः अंचेः पूजायामिट् अंचितः समक्तः ज
तः पचो वः क्तक्तवः लोलस्य पक्वः पक्ववान् क्षायो मः क्षामः क्षामवान् स्त्यै शब्दसंघात नयोः
प्रस्त्यः संप्रसारणं किति तकारस्य मत्वं वा स्यात् प्रस्तीमः प्रस्तीतः शुषेः कः शुष्कः शुष्क
वान् स्फायः स्फीति किति स्फीतः धेट् धीतं गीतं पीतं सो सितं मितं स्थितः क्तक्तवत्वो।
निर्लोपः चोरितः चोरितवान् पाचितः उर्णोतेर्नेट् ऊर्णुतः द्रवस्य काठिन्ये स्पर्शे चार्थे
श्येञः संप्रसारणं किति तस्य नत्वं चेन्नतु स्पर्शे शीनं घृतं स्पर्शे तु शीतं अंचेः किति तस्य नत्वं
पादाने समक्तः अन्यत्र उदक्तमुदकं कूपात् दिवोऽविजिगीषायां आद्यूनः विजिगीषायां
तु द्यूतं अनुपसर्गात्फुल्लक्षीवकृशोल्लाघा निपात्यन्ते फुल्लः फुल्लवान् क्षीबृ मदे क्षीवः
कृशस्तनुः लाघृ शोषणे लाघ समर्थे वा उल्लाघो नीरोगः उपसर्गात्तु चरफलोरत उत्ति किति
प्रफुल्लितः प्रक्षीवितः प्रकृशितः प्रोल्लाघितः उत्फुल्लसंफुल्लौ च वित्तो भोग्यप्रतीतयोः
वित्तं धनं वित्तः पुरुषः अन्यत्र विन्नः मित्तं शकलं मन्यत् भिन्नं ऋणमाधमर्ण्ये ऋत

राम
४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नेपि श्रीतं घ्रातं नासति वृश्चिप्‌ ज्ञाणीनां च वर्त्तमाने तक्‌ राज्ञां मतः पूजः बुद्धः दत्तस्य नो दश्च दकारात्प
रस्य क्तिनस्तकारस्य नत्वं दकारस्य च भिन्नं भावेकर्तोरिचादितः क्तक्तवत्वोरिड्वा भेदितः प्रस्विन्नः प्रस्वेदि
तः क्ष्विण्णः क्ष्वेदितः अर्दो जघु किति तकारे अर्घं जग्धवान्‌ रः रेफात्‌ क्तिनस्तस्य णत्वं कीर्णः जी
र्णः ल्वाद्योदितश्च ल्वादेरोदितश्च धातोः क्तिनस्तस्य नो भवति लूनः लूनवान्‌ जीनः प्यायः पी
तिकिति पीनः भुजो भुग्नः हीनः सूनः सूनवान्‌ उड्डीनः दीनः लीनः शीनः धीनः दुग्वोर्दीर्घ
श्च दूनः गूनः क्षियो दीर्घः कर्त्तरि क्तक्तवत्वोर्नत्वं च क्षीणः क्षीणवान्‌ कर्त्तरि किं क्षितं पलसं।
पोगाद्देशात्‌ कितस्तस्य नत्वं ग्लानः म्लानः आणाद्याः वानिपास्यंते नुदविदोदत्राघ्राह्रीनिर्वा
भ्यो वा नुत्तः नुन्नः विद विचारणे वित्तः विन्नः उंदी क्लेदने उत्तः उन्नः त्रातः त्राणः घ्रातः घ्रा
णः ह्रीतः ह्रीणः निर्वाणो मुनि वह्न्यादौ निर्वातस्तु गतेऽनिले दोदत्ति दा इत्यस्य दत्‌ किति तका
रे न तु पितः दत्तः दवोतेन्‌ स्वरान्तो वा स्वरान्ताडुसेरस्य दा इत्यस्य तो वा किति तकारे परे न तु पि
तः प्रत्तः प्रदत्तः अवत्तः अवदत्तः नाम्यंतोपसर्गस्य दीर्घो दादेशे तकारे सूत्तं नीत्तं धाञो
हिः किति ते निहितः ध्यास्त्यापमूर्छिमदीभ्यो न नत्वं ध्यातः स्त्यातः मूर्तः मत्तः पज ५ ष्ठः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सं.उ.
५
णाद्येभ्यो: घिकरणोपिरुक: मुकुंदस्यामितमिदमिदंपातं रमापतेः भुक्तमेतदनंतस्येत्यत्र चगो।
यौ दिदृद्रवः। जीर्यतेरतृ जरन् जरंती क्रसुकानोणावेवत् घातोरतीतिकालेएतौभव
तः तौच पयाक्रमणोवेवत् छित् चकृवान् चकृषः चकृवसां चक्राणः वभज्वान् जगन्वान्
दित्वसत्येकस्वरादादंतात् घसेश्च वसोरिट् नान्यस्मात् गमहन् विदविशदृशांवा वभूवान् सु
वोनुक् वभूवुषः आदिवान् आरिवान् ददिवान् ददरिद्रिवान् वसोस्विट्प्रभावः आदुषः जेदि
वान् जग्मिवान् जगन्वान् जग्मुषः जघन्वान् जघ्निवान् जघ्नुषः विविदिवान् विविद्वान् वि
३ विदुषः विविशिवान् विविश्वान् ददृशिवान् ददृश्वान् ददृशुषः ईयिवान् ईयुषः सेदिवान्
ऊषिवान् शुश्रुवान् शतृशानौ तिसेवत् क्रियायां क्रियायां गम्यमानायां घातोः शतृशा
नौभवतस्तौ तिसेवत् पचन्नास्ते पठंस्तिष्ठति गायन् गच्छति मृगानेतुः पचमानः पठतिम
न्वानः कुर्वाणः दीयमानः सोमोभवता दीयमानागौः आरानेई: आसेः परस्यानस्यानई:॥ राम
आसीनः नादीपाः शतुः तुदन् तुदती तुदंती कुलेऽआवा अप्ययोरानित्यं भवत् भवंती ५
दीव्यत् दीव्यंती ददत् दधत् विदेर्वा वसुः विदेः परस्पशतुर्वा वसुरादेशः विद्वान् विदन्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मन्यत्र क्षुब्धस्वान्तध्वान्तलग्नम्लिष्टविरिब्धफाण्टबाढानि मन्थमनस्तमःसक्ताविस्पष्टस्व-
रानायासभृशेषु क्षुब्धः मन्थः स्वान्तं मनः ध्वान्तं तमः लग्नं सक्तं म्लिष्टमविस्पष्टं विरिब्धः
स्वरः फाण्टमनायाससाध्यः कषायविशेषः बाढं भृशं अन्यत्र क्षुभितं स्वनितं ध्व-
नितं लगितं म्लेच्छितं विरेभितं फणितं बाहितं धृषिविशसोरविनये धृष्टः विशस्तः अन्यत्र
धर्षितः विशसितः दृढ दृंहितवृढौ दृढः स्थूलबलयोः दृंहितो दृंहितोन्यः वृढ वृंहितवृढौ
प्रभौ परिवृढः परिवृंहितः परिवृंहितोन्यः कृच्छ्रगहनयोः कषः कष्टो मोहः कष्टं शास्त्रं
कषितमन्यत् घुषेरविशब्दने घुष्टा रज्जुः अविशब्दने किं घुषितं वाक्यं अभ्यर्द्दसमावि
दूर्ये अभ्यर्दितमन्यत् क्षीरहविषोः पाके शृतं अन्यत्तु श्राणं श्रपितं वा दान्तशान्ता वा णि
जन्ते दान्तः दमितः शान्तः शमितः पूर्णः पूरितः दस्तः दासितः स्पष्टः स्पाशितः छन्नः
छादितः ज्ञप्तः ज्ञपितः रुष्टः रुषितः आन्तः आमितः तूर्णः त्वरितः संघुष्टः संघुषितः ।
आस्वान्तः स्वनितः हृष्टः हृषितः अपचायितः अपचितः प्यायः पीपिनः हादो ह्रस्वः
किति ते ब्रह्लन्ते नि नदीभ्यां स्नातेः समासः कौशल्ये निष्णातः नदीष्णातः सूत्रं प्रतिष्ण

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

प्रमाथी प्रवासी निंदादेर्वुञ् निंदकः हिंसकः परिक्षेपकः परिवादकः चलनशब्दार्थादकर्मका
द्युच् चलनः चोपनः कंपनः शब्दनः रवणः अनुदात्तेतो हलादेरकर्मकात् वर्त्तनः ज्वादेश्च जु
जुगतौ वेगे च जवनः सरणः गर्द्धनः क्रोधनः रोषणः मंडनः भूषणः ज्यादेरिनि जयी प्रजवी
दरी नयी दादेरुः दारुः धारुः षिञ् बंधने सिनोति सेरुः सृघस्यदः क्मरः सृमरः घस्मरः अ
द्मरः भंजभासमिदो घुरः भंगुरः भेदुरः विदिभिदिछिदेः कुरः विदुरः भिदुरं छिदुरं इणनशजि
सर्तिभ्यः क्वरप् इत्वरी नश्वरः जित्वरः सृत्वरः गमेर्लोपश्च गत्वरः जागर्तेरूकः जागरूकः
पठ ऊकः यजजपदंशावदेभ्यो यङंतेभ्य ऊकः शीले लुक् ऊकि सति यङो लुक् यायजूकः जंज
पूकः दंदशूकः वावदूकः भियः क्रु क्रुकन् क्लुकनः भीरुः भीरुकः भीलुकः नमादेरः नम्रः
कंप्रः स्मेरः नञ्पूर्वाज्जसिः क्रियासातत्ये जसु मोक्षणे नजस्यति अजस्रं कम्रः हिंस्रः दीप्रः
विंदुरिच्छुरेतौ निपात्यौ वेत्ति तच्छील इति विंदुः इच्छतीति इच्छुः स्वपितृषिधृषेर्नजिङ् स्वप्नक् तृष्णक् धृ
ष्णक् स्थादेर्वरः स्थावरः ईश्वरः भास्वरः पिस गतौ पेस्वरः कस्वरः आदृतः किकिनौ लिट्वत् आ
दृगमहनजनिगमिनमिभ्यः सासहि वावहि चाचलि पापतिभ्यः किप्रत्ययो मेत्र शीले धा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

माङ्याक्रोशे माजीवन् लक्षणहेत्वोः क्रियायाः शयाना भुंजते यवनाः अर्जयन्वसति भविष्यति
स्यप् शानज्शानपरः करिष्यन् करिष्यमाणः ताच्छील्यवयोवचनशक्तिषु चानश् भोगंभुंजानः
कवचंबिभ्राणाः शत्रून्निघ्नानः इङ्धार्योः शत्र्वकृच्छ्रिणि अकर्त्तरि शतृ अधीयन् धारयन् अकृच्छ्रि
णिकिम् रुच्छ्रेण अधीते धारयति द्विषः शत्रौ द्विषन् अर्हः पूजायां अर्हन् शीलेतृन् कर्तुं
कर्त्ता हरति हर्त्ता नयतीतिनेता इष्णुच् उकञ्शीले अलंकरिष्णुः निराकरिष्णुः प्रजनिष्णुः जिभुवो
नैष्णुग्लास्नो जिष्णुः भुष्णुः ग्लास्नुः त्रास्नुः गृध्नुः धृष्णुः क्षिप्नुः षाकाकणाः शीलेर्थेषाकउक
णप्रत्ययाः जल्पाकः भिक्षाकः कुट्टछेदने कुट्टाकः लुंटचौर्ये लुंटाकः वराकः भिक्षुपांत्रा
यां भिक्षुः आशंसुः चिकीर्षुः लाषुकः पातुकः पाडुकः स्थायुकः भावुकः वृषुसेचने वर्षुकः
घातुकः गामुकः कामुकः शारुकः शृवंद्योरारुः शरारुः वंदारुः स्पृहिगृहिपतिदयिनिद्रा
तंद्राश्रद्धाशीङ्भ्यः आलुः स्पृहयालुः गृहयालुः दयालुः निद्रालुः तंद्रानातस्य तंद्रालुः श्र
द्धालुः शमादिभ्योघिनुण् शमी तमी दमी चजोःकुघिति चकार जकारयोः ककारगका
रौघिति संपर्की संसर्गी यागी विवेकी त्यागी रागी विषयी विलासी प्रलापी प्रसारी

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चं.उ.
७

सर्वो न विशेषेण पश्यतीति पशुः कंतुः अंधुः पांसुः बाधते बाहुः प्रथिम्रदिभ्रस्जां सं
प्रसारणं सलोपश्च पृथुः मृदुः न्यंकादेः कुः न्यंकुः मज्जति तपसा भृगुः लंघिबंह्यो
र्नलोपश्च लघुः बालमूललघ्वंगुलीनां वा लस्य रः रघुः बहिहूयो बंहतीति बहुः
मूलुः मूरुः ऊर्णोतेर्नुलोपश्च उरुः महतिह्रस्वश्च उरुः महदु आङ्परयोः ख
निशृभ्यां डिच्च आखनत्याखुः परशुः त्रोश्च द्रुः शतधा द्रवतीति शतद्रुः मृगय्वादयो
५ निपात्याः मृगं यातीति मृगयुः प्रेंकुः नीलंगुः मंद्यादेरुरः मंदुरा मधुरा चतुरः अंकुरः
मद्गुरादयो निपात्याः माद्यतीति मद्गुरः कर्बुरः बंधुरः बंधुरः कुक्कुरः कुक्कुरः असुरः म
सुरः शावशेराप्तौ शुट् इति आशुपूर्वं श्वशुरः अविमह्योष्टिषच् अविषः महिषः अमेर्दी
र्घः आमिषं रुहेर्वृद्धिः रौहिषं किल्बुक किल्विषं मदोटः किरः मदिरा मुदिरः मंदि
रं तिमिरं मिहिरः रुचिरं रुधिरं बधिरः शुषिरं अजिरादयो निपात्याः अजिरं शि
शेति शिशिरं ग्रथमोचने शिथिरं स्थिरं स्फायी स्फिरं स्थविरः खदिरः शीङ शिबि राम
रं मलगतौ सलिलं अनिलः महिला कोकिला कुटिलः कपु कपिलः मंद्यते स्प

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तोश्चादित्वं किल्लिडवच्चायुः रामः सोमं पपिर्यश्चेद्ददिर्गाश्चक्रिरद्भुतं पाजकान् बभ्रिरङ्घ्रिः
पौंडरीके महाद्विजान् १जज्ञिः जग्मिः नेमिः सासहिः कारेरुण् कारुः वातीति वायुः पी
पुः जिजये जयतीति जायुः मिनोति मायुः स्वादुः साधुः आशुः दीर्यत इति दारु सानुः ज
नेरुण् जानु चारु चाटु किंश्शृणातीति किंशारुः जरामेति जरायुः त्रो रश्च लः तरंत्य
नेन वर्णा इति तालुः कृके वचः कश्च कृकेन गलेन वक्तीति कृकवाकुः भृमादेरुः भ्रिय
ते अस्मिन् मरुः शयुः तरुः चरुः त्सरुः तनुः धनुः मयुः मद्गुः अणुः कटुः वटुः
शृणाति शरुः स्वरुः त्रपुः असुः वसुः हनुः बधुः मनुः विंदिश्चावयवे विंदुः स्यंदेः
संप्रसारणं धश्च सिंधुः उंदेरिच्चादेः उनत्ति इंदुः स्कंदेः सलोपश्च कंदुः सृजेरसुम् सलो
पश्च रज्जुः फलेर्गुक् फल्गुः पाटेः पटिः पाटयतीति पटुः मनेर्धः मधुः जनेस्तुः जतुः
वलेर्गुक् वल्गुः नमेर्नाकुः नम्यतेऽनेन नाकुः शृणातेः कुः सन्वच्च शिशुः यातेर्द्विश्च य
युः बभ्रुः व्यधः कुः बिधुः हृग्रोह्रस्वः कुहुः गुरुः रपेरित् उच्च रपतीति रिपुः अ
र्जिदृशिकम्यमिपंसिबाधामृजिपसितुक्धुक्दीर्घहकाराश्च अर्जयति गुणान् ऋजुः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चं.उ. दंडः दंडः खंडः कवर्गादिभ्यः किन् गुडः स्थादेरालः स्थालं स्थाली पतिचडिभ्यामाल
८ ञ् पातालं चडिकोपे चडालः तमादिभ्यः कालः तमालः विशालः विडालः मृणालः कु
लालः कपालं पलगतौ पलालं पतादिभ्योगः पतंगः तरंगः लवंगः विडादेः कित् विडंगः मृदंगः
गमादेगः गंगा भृंगादयः भृञ् भृंगः शृंगः शार्ङ्गः पूगः मुञ्जः शरदादयः दिप्रत्ययांता अ
शरत् दृणाति दरत् दृषत् त्यजेः त्यद् तनेः तद् यजेः यद् इणः एतद् भिदेः जिः भुक् [illegible]
[illegible] भिषक् पुष्यसिभ्यां मदिक् पुष् सौत्रः धातुः पुष्मद् अस्मद् स्वादेर्मः स्तोमः सोमः होमः
6 धर्मः नेमः लोमः पामः भामः वामः पद्मः नेमः जिह्मादयः लोकः जिह्मः ग्रामः क्षिमः रु
क्म श्यामः धूमः धूम्रः [illegible] तिग्म [illegible] हिमः भीष्मः भीमः घर्मः [illegible] ग्रीष्मः अर्थः षि
वः संप्रसारणं पृथिवी अशादेः क्वः अश्व खट्वा विश्व सर्वादिरयं सादेर्वः सततमनेन
विश्वमिति सर्वः गर्वः शार्वः ग्रीवादयः ग्रीवा जिह्वेत्यन्ययाजिह्वा श्वादेः कन् श्वा पूषा त १म
क्षा राजा धन्वा प्रतिदिवा मघ्यादयः [illegible] सप्त अष्ट न जिहीते अदः श्वादयः श्वपतिश्वा ८
उक्षा पूषा श्लिष्यगतौ श्लेष्मति श्लीहा मुह्यत्यस्मिन्नाहते मूर्धा मज्जत्यस्थिषु मज्जा अर्पयु

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वो॰ त्रमिथिला कुवेरादयोपि कुवेरः कलवरो कपोतः मातेडवतुः भवान् किशोरादयः किं प्र
णाति किशोरः कठोरः चकोरः कपि कपोलः पटोलः मीनातेरूरः मयूरः स्यंदेः संप्रसारणं शिंदू
रं स्यादेरः सिनोति सेतुः तंतुः समभविकारे मस्तुः सक्तुः धातुः क्रोष्टा अंतेलुक् हेतुः मंतुः
जंतुः चायेः कि केतुः वस्तुः आगारैकदेशे वास्तुः कन्नः कतुः क्रतुः जीवरात्र कोष्टि ज्ञे
वात्वकः कृषादेरूः कर्षूः खजेर्व्यथने खर्जूः वहोधश्च वधूः कषेरूः कच्छूः काम्बादयः का
रूः पादूः मलावूः कषेरूः दरिद्रा दद्रुः अंगादयः स्यंदः जनेर्वुक् जंबूः कर्कन्धूः धाति क
कंधूः दिधिषेर्यः स्यति दिधिषूः मृगेतोरुतिः मरुत् गरुत् गिरतेरुत् तिलात्य मुट गमेरुत् चटेरु
तः चटूतं ह्रादेरिति: हरितं रोहितं पुष द्युतिभ्योधातुः योषित् ताडेस्त्रिलुक् चे तडित् श
मेरटः शरटः कमादेरठः कमठः जरठः रमेष्ठः रामठः शामेः खः शरवः कपोलः कंठः वृ
षादयः कलप्रत्ययान्तानिपात्याः वृषलः शवलः पललं सरलः तरलः कमेर्वुक् कंबलः
मुसखंडने मुसलं लगिसंगे लांगलः कुडादेः मूटच कुड्मलः कशशब्दे कश्मलः कोमलः
मृज्जर्षमुखे मजेष्टिलोपश्च मलं तुप चपलं शकलं शामलः छो छागल नेमोताडरः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चं० उ० २

मांच तलिनं पुलिनं रुहेः रोहिणः आप्नोतेः क्विप् ह्रस्वश्च अपः अग्निः ग्लानुदिभ्यां
डौः ग्लौः नौः रातेर्डैः राः रायौ गमेर्डोः गौः भ्रमेर्डूः भ्रूः दमेर्डोस् दोः दोषौ पणतेश्चा
र्वः वणिक् अग्निरशादेशोऽसुः प्रत्यये रशना उंदे नलोपः ओदनः गमेर्गादेशः गगनः
अस्यामोधिषुः स्पंदनं रोचना रजिकाः वृधुः जनं कृ किरणः घृषधिषु धिषणो धाञ्
निधनं पृषदादयः पृषु सेचने पृषत् वृहत् महत् पूजायां महान् विपूर्वः हन् वेहत् न
प्तृनेष्टृत्वष्टृहोतृपोतृभ्रातृजामातृपितृदुहितृनेतृ एते निपात्यंते तृप्रत्ययांताः नपतेरप्
7 नेन नप्ता नी नेष्टा त्विष त्वष्टा होता पोता भ्राता जायां माति जामाता मानपूजायां
माता पाति पिता दुहिता नेदस्मकृता नेता सावतेः स्वसा पतेर्वृद्धिः पाता नञिनंदेः
ननंदतीति ननंदा नेता देवयेक दिवेः देवादेवरो देवरः नयतेर्डित् ना नरौ अरत्यादि
निः अरणिः सरणिः धरणिः धमनिः अमनिः धमनिः धननिः अशनिः अवनिः तरणिः
रजनिः अर्चिरादिभ्य इस् अर्चिः शोचिः हविः सर्पिः धृतिरादेशः ज्योतिः जनादेरुस् जनुः अरुः एम २
परुः वपुः जमुः एतेर्णित् आयुः णित्वात् वृद्धिः धीवराद्यः वरच्प्रत्ययांताः धीवरः शर्वरी

CC-0: Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वीमा॥ अर्यमा मातर्यंतरिक्षे श्वयति मातरिश्वा मह्पूजायाम् मघवा कृहृभ्यामेणुः क
रेणुः हरेणुः कुषादेः क्थन् कुष्ठं रथः काष्ठं अवभृथः उषादेः स्थः ओष्ठः कोष्ठः गोष्ठा ग्र
थः शोथः सर्तेरतिन् सार्थः निशीथादयः निशीथः तीर्थं रिक्थं सिक्थं पृष्ठं गूथं प्रोथः
स्फायादेः रक् स्फारं तचि तक्रं वच वक्रं शक्रः क्षिप्रं क्षुद्रः उंदी उद्रः श्वित्रं वृत्रः
वीरं नीरं छिद्रं उस्रा शुभ्रं अमितम्योर्दीर्घः आमः तामः सिंद्रादयः सिंद्रि निद्रा अर्देश्च
ई॥२६॥ दुः खेनपते दूरं कृती कृच्छ्रं क्रूरः रोदपति रुद्रः जीरः सादेः क्रः सुरः धीरः ग
ध्रः ऋज्रादयः पुः सौत्रः २६॥ रः सि सीरं चि चीरं वा विध्रं वीध्रं वधे दीर्घो वा वीरं वृधि व
ध्रः वप्रः ३६॥ अगि अग्रः टुवप् विप्रः उच समवाये उग्रः जिभी भेरी शुच शुक्रः शुल्कः
गुड गौरः दूण दूरो माला कुशिल्प्यसंज्ञयोः जकः चप मत्तो चषक कुह विस्मापने
कुहकः क्षपकं मूषकः श्विपद्वकः ऋषिकः शुपाल्योः अदि अद्भ्यः नः श्येङ् गतौ श्येनः स
नः हरिणः वृकजादेः कित् वृजिनं अजेर्वीने अजिनं कठिनं नलिनं कुंडिनं दा द्रि
नं द्रविणं दक्षिणाः अतिकिदि ऊर्ध्वं द्रुरिणं वेपितु ह्याक्षस्यश्च विपिनं तुहिनं तलिपुलि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ङ्ष्ये ॥ अङपि च द्युतादीनां द्योतते द्युतेः पूर्वस्य संप्रसारणं स्यात् लिटि दिद्युते द्युतादिभ्यो लुङि वा परस्मैपदे ॥ अ-
द्युतत् ॥ अद्योतिष्ट ॥ श्विता वर्णे ॥ अश्वितत् ॥ अश्वेतिष्ट ॥ जिमिदा स्नेहने ॥ अमिदत् ॥ अमेदिष्ट ॥ जिष्विदा स्नेहनमोचनयोः मोहनयोः ॥ अश्विद-
द्यु त् ॥ अश्वेदिष्ट ॥ जिक्ष्विदा चेत्येके ॥ अक्ष्विदत् ॥ अक्ष्वेदिष्ट ॥ रुच दीप्तावभिप्रीतौ च ॥ अरुचत् ॥ अरोचिष्ट ॥ घुट परिवर्तने ॥ अ-
४ घुटत् ॥ अघोटिष्ट ॥ रुट लुट लुठ प्रतिघाते ॥ अरुटत् ॥ अरोटिष्ट ॥ अलुटत् ॥ अलोटिष्ट ॥ शुभ दीप्तौ ॥ अशुभत् ॥ अशोभिष्ट ॥ क्षु-
नाम भ संचलने ॥ अक्षुभत् ॥ अक्षोभिष्ट ॥ णभ तुभ हिंसायां ॥ नेभे ॥ अनभत् ॥ अनभिष्ट ॥ अतुभत् ॥ अतोभिष्ट ॥ स्रंसु भ्रंसु ध्वंसु अवस्र-
ंसने ॥ अस्रंसिष्ट ॥ अस्रसत् ॥ ध्वंसु गतौ च ॥ अध्वसत् ॥ अध्वंसिष्ट ॥ स्रंभु विश्वासे ॥ अस्रंभिष्ट ॥ अस्रभत् ॥ वृतु वर्तने ॥ वर्तते ॥ वृतादि-
वर्त्स्यते भ्यः स्यसनोर्वा परस्मैपदं ॥ निवर्तते च ॥ वर्त्स्यति ॥ अवर्त्स्यत् ॥ अवर्तिष्यत ॥ अवृतत् ॥ अवर्तिष्ट ॥ वृधु वृद्धौ ॥ वर्धते ॥ शृधु शब्दकु-
त्सायां ॥ शर्धते ॥ स्यंदू प्रस्रवणे ॥ स्यंदते ॥ स्यंदिष्यते ॥ अस्यंत्स्यत् ॥ अस्यंदिष्यत ॥ अस्यदत् ॥ अस्यंदिष्ट ॥ कृपू [illegible] पता दो वा यंये निवर्तते चैके
ल्पते ॥ क्लृप्ता ॥ कल्पिता ॥ कल्प्स्यति ॥ कल्पिष्यते ॥ कल्प्स्यते ॥ अक्लृपत् ॥ अकल्पिष्ट ॥ अक्लृप्त ॥ इति द्युतादयो वृत्ता ॥ दय [illegible] व्य-
[illegible] ङः स्वसंचलने ॥ व्यथते ॥ व्यथो लिटि पूर्वस्य संप्रसारणं विव्यथे ॥ अव्यथिष्ट ॥ जुङ गतौ ॥ जवते ॥ रमु क्रीडायां ॥ रमते ॥ [illegible] ङ परि-
[illegible] पि विरमति ॥ रमेव्यारंसीत ॥ अरंस्त ॥ लोकृ दर्शने ॥ लुलोके ॥ [illegible] लोकते ॥ अलोकिष्ट ॥ शकि शं-
[illegible] अशंकिष्ट ॥ अकिल [illegible] ने के ॥ टीकृ ॥ टिकृ टीकृ ढौकृ ॥ [illegible] लविगतौ लिविभे
[illegible] कृपे रेफ [illegible] लः [illegible] काल्पि [illegible] सिसा ३४ धाप
गुणो न सि सार निटः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Shareda Peetham

शोतिजनिशाने इत्याथं चतितितिक्षते तितिक्षां चक्रे । गुप गोप न कुत्सनयोः । जुगुप्सते मानविचारणायां । सेः पूर्वस्यात इत्से मानादीनां
पूर्वस्येतो दीर्घः । मीमांसते बध बन्धने दायोः । आदिरत्या नान्तस्य । मासंधोः । बीभत्सते पणव्यवहारे स्तुतौ च । पन च । पणाय
ति स्तुतावेनायं पणायां चकार । पलायन । पनायन क्रमु कान्तौ कमेः स्वार्थे णिङ् । अनपि तु ना कामयते कामयां चक्रे । कमेर उ । दि
भ्रश्येतायातोः कर्तपङ् लुङि धातोः द्वित्वे सेरपवादः मेः । अनपि मेर्लोपानन्तरं डा मंता त्वाय्यात्वे स्तुषु । अङि । लघोर्
स्य उपधायाः । अङि सन्वत्पधाया ह्रस्वो भवति पूर्वस्यातो लघूनि धात्व झरे परे इकारः । लघो दीर्घः । अङि सति पूर्वस्य लघो
दीर्घो भवति लघूनि धात्व झरे परे । अचीकमत । मेरभावे कमेर ङ द्वित्वे लुङि परे । अचकमत । अय गतौ । अयतौ पारेफस्य
लत्वं प्लायते । अयां चक्रे । अमिक्षू दय दान गति हिंसादानेषु दयते दयां चक्रे । घट चेष्टायां । जघटे । अघटिष्ट । ईह चेष्टायां
ईहां चक्रे । ऊह वितर्के ऊहां चक्रे । कासृ शब्दकुत्सायां कासां चक्रे । षेवृ सेवने सिषेवे । असेविष्ट । पुङ् । ष्णुङ् । च्युङ् गतौ । अप्रोष्ट
स्रोष्ट गाङ् गतौ गाते । अंतरंगत्वात्सवर्णे दीर्घः । गाते गौ गावहे जगे । अगास्त रुङ् गतौ भाषणे च । नानप्यापर्वः । अनपि विषये
उवर्णस्य वत्वं न किं तु उव स्यात् रुरुवे अनिट्कोयमित्यस्मिन्के रोता रविता । अरोष्ट मुङ् बन्धने मवते ममविता देङ् रक्षणे पालने ।
२ पतेदेङो णिद्दी दिग्यादेशो द्वित्वाभावश्च । दिग्ये दासीष्ट । अपि दाधास्थास्विसेर्ङित्वमातिनन्तु दीङ् लोपो ह्रस्वात् ।
असेह्रस्वात्मरस्य सेर्लोपो असे । अदित त्रायते त्रैङ् । अत्रास्त स्मिङ् ईषद्धसने सिष्मिये स्मेता डीङ् विहायसा गतौ ।

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

३ कारणकारणोर्थकारोभवति स्यादितेर्न जवेजवा सेसेध्य सेधिता सेधिष्यति सेत्स्यति असेधित् इत्यभावे
पदे अनिटतोमिवतः नामिवतो अनिटोध्यातोपे सौवृद्धिः असैत्सीत् जसातः जसादुत्तरस्य से लो
५ पो भवति जसे असौत्सु असैत्सु स्वदसे पर्थ्योहोमायां षदिति अत उपध्यायाः ध्यातोः नयध्याया अतोवृ
द्धि र्णोतोत्तच चखेदतुः चखदुः णबुत्तमोवाणित् चखद चखाद णित्यपेचणित् णित्वातउपा
७ धायावृद्धिः अखादित् अतोहलादेर्लघोर्वावृद्धि सेटिसौ वाच अखदीत् अखादीत् हसादेः किं मा
दितः लघोः किं अरदत गदव्यक्तो पोवाचि प्रदेश्यात्यत्लिमितानेस्यणः रुगदत्तदपरप अपितदा
धात्वामाद्र सिद्ध्यतिरतियातीवतिद्युतिष्यतिवयतिसाम्यतिचिनोतिरिदेरुच्छयुः अन्यत्रा आनादयमाते
अध्युद्धारणे वा प्रतिकरोति उपणवरोति अपातेकिं प्रतियुष्यतो पृथुद्धारणेकिं प्रत चचरवात् वा
किं प्राणिभवति प्रतिभवति प्रतिगदति प्रणिगदति प्रतिगदति प्राणिगदति प्रगदिति प्रगादात्
रदाविलेखनेरदति रदेति ररदतुः अरदत् ररद लोपः पचाकिंत्यवेचो पुप पजादिनामनादेसादिना रामः
५
CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

इत्य ऋद्धेति इत्याचौ तौ ऋतेबस्याबो इत्याजेतकृ बोत ऋता तदूत्याजेतस्मः तदृशः सकारो ऋादिर्बोतेन घोक्तः बोपरे साजेप

वे

वेगे इकारयो श्रुतं भवति इशवर्ग चतुर्थक् चुविवक्ते घयोः गे चुं भवति चुंकुंघ इतितेन लोपो।
न कुंथ्यात् घुगत्या आदेस्तस्त बोपदे शास्य णोपदेस इप चधातोः एदेवर्तमानयोः षकारणको।
रयोः शकारनकरो भवति सेकसपसस्तसजस्तृ त्यान्ये इत्याजेतसादयः बोपरे शास्त्र ता स्वष्कल
स्त्वीरस्वजस्वपस्मिङ णोपदेशास्तन नर्दनाथ्य धृदृभूननतु नाकाजो वनुस्वारपंचमे सलि धातुषु
शकारजः शकारस्केवत् स्वादवर्गतवर्गज शेष्यति प्रादेरुत थाः तो मुनसो प्रादेपरे स्वो भ्वादिनां।
नमादिनां चधाः तुनाशकारनकारयोः षकारणकारो भवतः षत्वणत्वनिमित्तेशाति निर्वे।
धाते गत्यर्थेस्यघोषितेन गंगा निशेष्यति ऋटद्दुत्वच्यवध्यानेपिठः न्यषध्यतः निषिधेच सि
षेध सिषिध्यतुः सिषिधुः सिध्यात सिषेध्यति असेधिष्यत असेधित् सिधुः शस्त्र मांगलो
च उदित्तो वा उदितो धातोः वरशृपवणादेरनुपीत्वा स्वरति सुति सुपति धृज रघनशात पद पद्रुस्मृ
सिम्हो इस्नुहांच स्वरति स्तुति सूपति धृजे किंव मादेणनित्यमिटस्यात तर्षोद्दु गमो तस्यधातोः वरस्त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सखिना वानर्द्वेऐतिरामायणे १ पतिनासहक्लिवेतिधर्मशास्त्रे ७।१

१८ ङसिङसोर्ङकारे परे सख्यु प्रसूङतिस्थिते ऋतोङऽः ऋकारांत नात्परस्यङसिङसोरकार
स्यउकारो भवति सचङित सख्युः ङेरौङिघ्रिपे कारे कृते सखिपत्योरीके सख्यौ प्रोमनः स
खा सुसखा सुसखायौ सुसखिना सुसखये सुसखेः सुसखौ प्रतिशयितस्सखा प्रातिस
[illegible] खापरमः सखायस्यस परमसखा सखीमति क्रांतः तिसखिः इङ्ङाएत्वेन लु
प्तएप्रतिपदोक्तपोः प्रतिपदोक्तस्यैवग्रहणमितिन्यायात प्रतिसखी प्रतिसखायः पति पती
पतयः पत्या पत्ये पत्युः पत्युः पत्योः पतिः समासेएवहरिवत भू पतये गागमजमति
त्य सखिना पतिना द्विशब्दोनित्यं द्विवचनांतः त्यदादेरत्वं स्यादौ द्वौ द्वे द्वाभ्यां २ द्वयोः २

(left margin) मितिना पा
(right margin) यथाक्षीपू श्रीभ्यांहीनोग इमोनलुप्या
(right margin) १६

सूत्रानुसंधानद्वारेणकृतंलाक्षणिकं मटितिबुद्ध्यारोहणंप्रतिपदोक्तं ३
भूः पतिभूपतिः २

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

उःस्ये एदोज्ञापरस्य ङसिङसोरस्य लोपो भवति हरेः हरिभ्यां हरिभ्यः ३
भ्यां हरिभिः ङिति इकारांतस्योकारांतस्य [redacted] च ङिति परे एकार ओकारौ
भवतः हरये हरिभ्यां हरिभ्यः हरेः हर्योः हरीणां ङेरौ ङित इदुद्भ्यां परस्य ङेरौ भवति सखिङित्
ङितिटेः ङितिपरे टेर्लोपो भवति हरौ एवमग्निगिरिरविकविकलिकपिमुन्यादयः उकारांतावि
भुवायुगुरुभान्वादयः भानुः भानू भानवः सेर्ङौ धेः सखिशब्दात् दन्ताच्च परस्य सेर्धेर्ङौ भवति
सखा हे सखे ऐ सख्युः सखिशब्दस्यान्तस्याध्वेकारादेशो भवत्यधिशुपञ्चसु सखायौ
सखायः सखायं सखायौ सखीन् सखिपत्योरीङ् सखिपतिशब्दयोरीङागमो भवति ङि
टाङेङिशुप [redacted] रतः दीर्घत्वान्नान सख्या ऋगङे सखिपतिः शब्दयोर्ङागमो भवति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

हनू हिंसायां भवति हन्निति नांतो हिंसार्थेकायः १

चं सौ वर्षाभ्वः एवंकरभूपुनर्भूदृन्भू प्रभृतयः ऊग्रूद्‌ता सेरा ऋकारांतात्‌ परस्य सेरा भवति
१७ सर्चाडित् पिता प्पूर्पंचसु ऋकारस्याऽर भवति पंचसु पितरौ पितरः घेरर् ऋकारां
तात्‌ परस्य घेरर् भवति सचाडितु हे पितः हे पितरौ पितुरं पितरौ पितॄन्‌ पित्रा पितृ
भ्यां पितृभिः ऋतो ड उः पितुः ङे ऋकारस्यार भवति ङेः पितरि एवं जामात्रादयः॥
नृशब्दः ना नरौ नरः नुर्वानामि दीर्घः नृणां नृणां शेषं पितृवत्‌ तृस्वसृ सकारस्य
प्रत्ययसंबंधिन ऋकारस्य प्पार भवति पंचसु कर्त्ता कर्त्तारौ कर्त्तारः हे कर्त्तः कर्त्तारं
कर्त्तारौ कर्त्तॄन्‌ कर्त्रा कर्त्तुः २ कर्त्रोः कर्त्तॄणां कर्त्तरि कर्त्रोः कर्त्तृषु एवमुद्गात्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

दोवेतियः

खायौ सख्यः सखा सख्युः सहखेन वर्तते सखः सखमिच्छतीति सखीः सख्यौ सख्यः सु
तीः सुत्यौ सुत्यः सुतमिच्छतीति सुतीः खीतीभ्यां कृतयादेशाभ्यां ङस्यङः उः सख्युः सुत्युः
वेतियः नकारस्थानजाद्वर्णादपि लूनमिच्छतीति लूनीः लून्यौ लून्युः क्षामं प्रस्तीमं वेच्छ
तीति क्षामीः क्षाम्यौ प्रस्तीम्यौ क्षाम्युः प्रस्तीम्युः शुष्कीः पक्वीः कृतयादेशत्वाभा
वान्नोत्वं शुष्कियः पक्कियः ऊदन्ताः हूहूः हूहूं हूहून् शेषं वातप्रमीवत् एवं दृभूः
स्रतिचमूः वर्षाभ्वयसीवत् खलपूः खलप्वौ खलप्वः एवमुत्तसु त्वादयः स्वयंभूः
स्वयंभुवः एवं लूः खमूः कटपूः दृन्भूः कारभूः परमत्वादयः वर्षाभ्वौ वर्षाभ्वं वर्षा

भाषी कत्यार ८ शुष्कीपी पक्कियः सुधीवत

दृन्भूः ... कं कं ... इत्यादि ... ... तोर आव

चं भ्यो रा: रायै राय: राया राभ्यां रासु ओरौ ओकारस्य औकारो भवति पंचसु गौ: गाव: हे

१८ गौ: हे गावौ हे गाव: आमृशसि ओकारस्यात्वं भवत्यामिशसित्वं गां गावौ गा: गवा इत्या

दि एवं द्युशब्द्यौ: स्मृतउः पैश्रुर्येन सस्मृतौ: स्मृतावौ हे स्मृतौ: इत्यादता: ग्लौ: ग्लावौ

12 ग्लाव: इति स्वरांता: पुंलिंगा: आप: आदंतादावंतात्परस्य सेर्लोपो भवति गंगा

औरी: आदंतादावंतात्पर औ ई: गंगे गंगा: धिरी: आवंतादावंतात्परो धिरी भव

ति हे गंगे गंगा गंगे गंगा: टौसोरे आदंतस्यावंतस्य टौसो: परयोरेत्वं स्यात् गंगा रूस्म

या [redacted] ङिं तांयट् आदंतादावंतात्परे ङां ङे ङः ङि ङसि ङस् ङौ नां यडागमो भवति १८

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

देवसञ्चधातोः १ क्रोष्टुशब्दस्थाने क्रोष्टृशब्दः प्रयोक्तव्य इत्यर्थः १

इति तृज्वद्भावो राजाधिकेोवा। मडकर्त्ता पतिरकरः सूत्रं गुरू

नप्तृनेष्टृत्वष्टृहोतृपोतृप्रशास्तॄणां क्रोष्टुशब्दस्य पुंसि पंचस्वधिषु स्त्रियां

जंकुवा २ वत्तवद्रूपं क्रोष्टा क्रोष्टारौ क्रोष्टारः हे क्रोष्टो क्रोष्टारं क्रोष्टारौ क्रोष्टून् टादौ स्वरे

क्रोष्टुशब्दस्य तृज्वद्वा क्रोष्ट्रा क्रोष्टुना क्रोष्ट्रे क्रोष्टवे क्रोष्टुः क्रोष्टोः क्रोष्ट्रोः क्रोष्ट्रोः क्रोष्ट्रा

कृतप्रसंगी यो विधिः स नित्यः नित्यानित्ययोर्मध्ये नित्यविधिर्बलवान् क्रोष्टूनां क्रोष्ट्र इति संज्ञा

रि क्रोष्टौ क्रोष्टुषु पंचलुगौः गायः ... ...

... ... सहह्ना कामेनवर्त्तते सः सखौ सखः सखं सखो सखः सखा सखु॥

स्मता ई लक्ष्मीयेन स्मते स्मातयो रैस्मि रेफा ... पाकारो भवति सकार भकारादौ वि

गस्य ... प्रनयो ... ... सर्वाण्यत्र

गमा ... गमतो गमनः ... ...

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

बभार बभर्थ बभृव बभृढ्वे भृषीष्ट अभार्षीत् अभरिष्यत् डुदाञ् दाने ददाति दत्ते: द्विःक्रानां दाधा
मानो लोपो ङिति दत्तः ददति दत्ते ददते अपिद्धामेत्वं पूर्वस्य च लोपो हौ ।देहि अददात्।
बी०उ० ददिथ ददाथ देयात् अदात् अदित अददिष्यत् डुधाञ् धारणपोषणयोः दधाति पूर्वस्य ङिति
उ० असेध: धास्तः पूर्वस्य दकारस्य धो ङिति असे धत्तः दधति धत्ते धेहि धत्तां धेयात् अधात्।
अधित णिजिर् शौचपोषणयोः ।निजां गुणः निजविषां पूर्वस्य गुणः श्लौ ।नेनेक्ति नेनि जेति
13 क्तः नेनिजति नेनेक्षि नेनिक्ते नेनिग्धि अपि नोपधाया गुणः ।द्विःक्रस्य धातोरपि वि रामं०
कले स्वरे उपधाया गुणो न ।नेनिजानि नेनिजै अनेनेक् निनेज निनिजिथ निजीष्ट उ०
अनिजत् अनैक्षीत् अनेनिक्त अनेनिक्त विजिर् पृथग्भावे ।वेवेक्ति विवेक्त्याम् वेविक्ते
विविजिषे विविक्षीष्ट अविजत् इति जुहोत्यादयः । दिवु क्रीडा विजिगीषा व्यवहार द्युति स्तुति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

हतिङ्ति
र इ

पिपृथ अपैपरीत् पॄ पालनपूरणयोः ऋ पिपारि: पूर्वस्य ऋार्त्तिं पिपर्त्योः पूर्वस्य इत् लुकि पिपर्त्ति।
पोस्त पवर्गाद् ऊकारान्तस्य ऋत उर् पिपूर्त्तः पिपुरति पिपर्षि पिपूर्यात् अपिपः अपिपरु पपार
पप्रतुः पापरिथ पूर्यात् परिता परीता अपारीत् पॄ पालनपूरणयोः पिपर्त्ति पिपृतः पिप्रति।
ति पप्रतुः पपर्थ प्रियात् परिष्य अपा..षीत् ओहाक् त्यागे जहाति द्वित्वे ह्रस्वः धातोराततोलो
पो ङिति हलि ईकारस्य ङिति हसे जहीतः जहितः हाको लोपो दादवा लोपः जह्यात् ई..से जहाति
आइकारस्य हौ पर ईकारो वा जहिहि जहाहि जहीहि जहौ हादादे हेयात् अहासीत् ऋ गतौ अर्त्तिस्वरेदुत्
इयर्ति इयृतः इयृति इयृयात् इयर्तु इयः इयृतां इयरुः आर आर..र्यात् आरत ऋतिप ओहाङ्
ङ्गतौ ..अं लुकि डुभृञ् हाङः माङः पूर्वस्यात इत् लुकि जिहीते जिहाते जिहते अहास्त माङ् माने
मिमीते ममे अमास्त ह्यात् डुभृञ् धारणपोषणयोः बिभर्त्ति बिभृतः बिभ्रति अबिभः बिभरांचकार
पोषणयोः

॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वं० रीत् अजरत् अजारीत् शोतनूकरणे श्यो: यप्रत्यये धातोरोतो लोप: अवश्यति शाशौ अशात्
३२ अशासीत् छोच्छेदने छ्यति अच्छात् अच्छासीत् षोंऽन्तकर्मणि स्यति सेयात् असात् असासीत्
स दोऽवखंडने द्यति देयात् अदात् तासंसाघसंसिद्धौ ताध्नोऽकर्मकादिवप: राध्यति रराधिथ व्यध
ताडने विध्यति विविधतु: विव्यधिथ विव्यद्धु अव्यात्सीत् पुष्या पुष पुष्टौ पोष्टा पो
ष्यति अपुषत् शुष शोषणे शोष्टा शोक्ष्यति अशुषत् तुष प्रीतौ तोष्टा तोक्ष्यति अतुषत् स्त०
14 दुष वैकृत्ये दोष्टा अदुषत् श्लिष आलिंगने श्लेष्टा श्लेक्ष्यति श्लिषेरालिंगने सक्सेः प्रवाद: ३१
अश्लिक्षत् कन्यां चैत्रः अनालिंगने समश्लिषत् जतुकाष्ठं ञिष्विदा गात्रप्रक्षरणे सिष्वेद स्वेत्ता अ
स्विदत् क्रुध क्रोधे क्रोद्धा क्षुध बुभुक्षायां क्षोद्धा अक्षुधत् शुध शौचे शोद्धा षिध संराद्धौ सेद्धा रध हिं
सायां व रंधिष्य ररंध ररंधिव रध्व लिट्येव रद्धिवेन्ने न रधिता रद्धा अरधत् णश अदर्शने

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रधिरनाशेदेम

मोदमदस्वप्नकांतिगतिषु दिवादेर्श्यः कर्तरि चतुर्षु अस्योऽपवादः दीव्यति दिदेव दीव्यात् षिवु
तंतुसंताने सीव्यति सिवादेरट् अभ्यासयोर्वा षः न्यषेवीत् न्यसेवीत् स्रिवु गतिशोषणयोः स्री
व्यति ष्ठिवु निरसने ष्ठीव्यति तिष्ठेव ष्णुसु अदनादानादर्शनेषु स्नुस्यति ष्णसु निरसने
दि २ स्नस्यति क्नसु कौटिल्यदीप्त्योः चक्नास व्युष प्लुष दाहे व्युष्योष पुप्लोषिथ नृती गात्रविक्षेपे । श्री
ननर्त त्स्वाक दं कृतस्योऽसेः सादेरिट् वा नर्त्स्यति नर्तिष्यति अनर्तीत् त्रसी उद्वेगे त्रस्यति
त्रसति त्रेसतुः तत्रसतुः कुथ पूतीभावे चुकोथिथ पुथ हिंसायां अपोथीत् गुध परिवेष्ट-
ने अगोधीत् क्षिप प्रेरणे क्षेप्ता अक्षैप्सीत् पुष्प विकसने पुष्प्यति पुपुष्पिथ तिम तीम ष्टिम ष्टीम
आर्द्रीभावे तिम्यति तितेमिथ अस्तेमीत् व्रीड लज्जायां अव्रीडीत् इष गतौ ऐषीत् षह षुह
तृप्तौ असोहीत् जॄष् झॄष् वयोहानौ अद्धताकर जीर्यति जजरतुः जेरतुः अजा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

अगोफीत् उभ उंभ पूरणे उभति उंभति उंभांचकार शुभ शुंभ शोभार्थे शुभति शुंभति दृभी ग्रंथे तृप

तृं फाति तृपति तृफति तृंफति दृप दृंफ उत्क्लेशे दृफति दृंफति ऋफ ऋंफ हिंसायां ऋफति ऋंफति ऋंफां
चकार गुफ गुंफ ग्रंथे अदर्भीत् चर्त हिंसाग्रंथनयोः चर्तिष्यति चर्त्स्यति अचर्तीत् विध विधाने
वेधिता कुट कौटिल्ये कुटादेर्ङिदणिदः प्रत्ययो ङित् चुकोट चुकुटिथ कुटिता अकुटीत्
पुट संश्लेषणे पुटिता कुच संकोचने कुचति कुचिता गुज शब्दे गुड रक्षायां गुडिता डिप क्षेपे
१३ छुर छेदने कुरूछुरोर्न दीर्घः छुर्यात् स्फुट विकसने स्फुटिता मुट आक्षेपमर्दनयोः त्रु
ट छेदने त्रुट्यति त्रुटति तुट कलहकर्मणि तुटिता चुट छुट छेदने जुड बंधने कड मदे लु रामः
ट संश्लेषणे कृड घनत्वे कृडिता कुड बाल्ये पुड उत्सर्गे घुट प्रतिघाते स्फुर स्फुरणे स्फु
२ ल ल संचलने निर्निविभ्यः स्फुरस्फुल्योः सस्य षो वा निष्फुरति निःष्फुलति णू स्तवने अनुवीत् ॥ व
धू विधूनने अधुवीत् गु पुरीषोत्सर्गे गुगुविथ अगुवीत् ध्रु गतिस्थैर्ययोः अध्रु

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तृ
मिमिले अमेलिष्ट मुच्लृ मोक्षणे मुचादेर्नुम् मुचलुपविदलिपसिचकृतखिदपिशामपुन्ययेमुमः
मुंचति मुमोच अमुचत् अमुक्त लुपॢ छेदने लुंपति लुलोप अलुपत् अलुप्त विदॢ लाभे विंदति वि
वेद अविदत् अविदुपमि पेदे वेत्ता लिप उपदेहे लिंपति लिलेप अलिपत् लिपिसिचिह्वश्चतीयंडो वाति
अलिपत अलिप्त षिच क्षरणे सिंचति सिषेच असिचत् असिक्त इत्याद्यः॰कृतनो॰आनर्मे मो वी
व्रश्चू छेदने ग्रहं वृश्चति वव्रश्चिथ अव्रश्चीत् अव्राक्षीत् अव्राक्षां व्यच व्याजीकरणे विचति
विविचतुः विव्याच अव्याचीत् अवाचीत् उछि उंछे उंछांचकार उब्जी विवासे उब्जांचकार संमती
ऋच्छ गतीन्द्रियप्रलयमूर्त्तिभावेषु ऋच्छेर्लिटि गुणः आनर्च्छ आनर्च्छतुः उ
ज्झ उब्जे उब्जांचकार उज्झ उत्सर्गे उज्झांचकार लुभ विमोहने लोभिता लोब्धा अलोभीत्
तृप तृम्फ तृप्तौ अतर्पीत् तृंफादीनामुपधायास्तुम् तृंफति तृफ्यात् तुप तुंप तुफ तुंफ हिंसार्थाः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

औं ऊ.
२१

अमोहीत् कुपस्पर्शे छोषा अछोषीत् रुशरिषाहिंसायां रोषा अरुषत् रेषा अरेषीत् लि

शतो लेषा अलिषत् विद परिघाते विंदति अविन्सीत् पिष्ट अवयवे पिंषति पेपि

ना॰ इति पं॰ जुषी प्रीतिसेवनयोः जुषते ओविजी भयचलनयोः उद्विजते विजे पर इडादि

प्रत्ययोङित् उद्विजिता ओलजी ओलस्जी व्रीडे लजे ललज्जे पङ्. व्यायामे अयति त्र॰ तो

16 रिङ्. वा॰ य कृते पृत्यये यक्रिच तुधातोः व्याप्रियते व्यापरिष्यते व्यापृत मृङ्. प्राणत्यागे थापत्रे

म्रिय तेलुङ्. लिङोश्चानुर्दृ वा आत्मनेपद म्रियते ममार ममर्थ मरीष्य अमृत दृङ्. आदरे राम

आद्रियते आदद्रे आदरीष्य आदृत धृङ्. अवस्थाने ध्रियते ॥ इति तुदादयः ॥ ० डुक्री २७

ञ् द्रव्यविनिमये नात्क्र्यादेः कर्त्तरि चतुर्षु क्रीणाति ईहल्य नाइत्यस्याकारस्य ईत् हिंङिति

ठ ऽसे क्रीणीतः नाना: नाइत्यस्याकारस्य लोपोऽङिति स्वरे क्रीणंति क्रीणीते चिक्राय चि

क्रेथ चिक्रिये क्रीयात् अक्रैषीत् अक्रेष्ट प्रीञ् तर्पणे कांतौ च पिप्राय प्रीपाके ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

षीत् णू नि कुटादयः कृती छेदने कृन्तति कर्तिष्यति कर्त्स्यति अकर्तीत् गृ निगरणे गि
रति गिरतेः स्वरस्य लो वा गिलति अगारीत् अगालीत् स्पृश संस्पर्शने स्प्रष्टा अस्प्राक्षीत्
अस्पृक्षत् प्रच्छ ज्ञीप्सायां पृच्छति अप्राक्षीत् सृज विसर्गे ससर्जिथ ससृष्ठ स्रष्टा अ
स्राक्षीत् टुमस्जो शुद्धौ मज्जति ममज्जिथ ममङ्क्थ मङ्क्ता अमाङ्क्षीत् विच्छ गतौ वि
च्छायति विच्छयांचकार विविच्छ इषु इच्छायां इच्छति ऐच्छीत् इयेष इयेषिथ एषिता
एष्टा ऐषीत् विश प्रवेशने वेष्टा अविक्षत् मृश आमर्शने अम्राक्षीत् अमार्क्षीत् अमृक्ष मा
त् रिपि गतौ रिपति रेता पेता [illegible] धि धारणे क्षि निवासगत्योः षू प्रेरणे सुवति कॄ विक्षे
पे किरति चकरतुः उपात्किरतेः सुडागमः के देवे हिंसायां प्रतेश्च अपस्किरते चतुष्पाद्
र कार्पूर्वः हिंसायां प्रतिस्किरति उपस्किरति गॄ ओमंगे अगारीत् अगारीष्कां गुजो कौटिल्ये मोक्षा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

दृस्नाथाम् स्पर्हयति अपस्पर्हत् भाम क्रोधे भामयति सूचयति सूत्रवेष्टने सूत्रयति मूत्रं ... प्रस्रवणे ... लिङ्गाज नि ८

द सूत्र

प्रववर्त् गल संस्रावणे गालयति गालः पूर्वेस्य ... ओ आङ्. परे अजीगलत् स्तन गद देवशब्दे स्तनयति अतस्तनत् अजीगदत् पत गतौ वा अदन्तः पतयति पतति पतयांचकार पतयां

संउ० पद चकार अपपतत् अपतीत् वा अदन्तोके पातयति अपीपतत् स्वपूर्वयत्र र चैति कलग

४० तो संख्याने च कलयति त्रिनिमित्तः स्वरादेस्त्रो द्वित्वे कर्त्तव्ये स्थानिवत् स्वरादेः परः स्व

स्वरादेर्धातोर्द्वितीयोऽवयवो योऽद्विरुक्तः सस्वरो द्विर्भवति औचनत् अर्थ इ. याचने अर्थ

पते आर्त्थयत संग्राम ङ. युद्धे असंसंग्रामत अंध दृष्ट्युपघाते आंदधत् अंक अंग पदे

लक्षणे च आंचकत् ॥ ॐ ॥ इति चुरादयः धातोः प्रेरणे प्रयोजकारस्य त्वं पवर्गे यलजाम्परे श्री राधवा

र्थे धातोर्णिप्रत्ययो भवति प्रेरयति भावयति भावयते भावयांबभूव अङ्. सयोः पूर्व ४०

स्याकारस्य त्वं पवर्गे यलजकारेष्व वर्णापरे सु पर तः अबीभवत् मूङ्. बंधने अमीम

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

दर

मे ३

यमात्मनेपदं भित्संनियोगेनैव दंशति नलोपेन संज्ञिसाहचर्यात् व्यादेरेव तत्र ग्रहणात् नत्रिकु

ड्वधारणे मंत्रिगुप्तभाषणे मंत्रयते अममंत्रत ष्पमलक्ष आलोचने शामयते लक्षयते दि

उपरिकूजने देवयते ऊ विज्ञा गारयते अजीगरत विद्चेतनाख्याननिवासेषु वेदयते कु

स्मनाम्नोर्व कुस्मेति धातुः कुत्सितस्मयने कुस्मयते अचुकुस्मत अथवा कुस्मेति नामनतो णिः कृन्याकुशि

वोणनिमीलने काणयन्ति नवगणमुक्तेभ्यो हिंसार्थेभ्यः स्वार्थे णिः हिंसयति ज्ञानियोगे अ अ ५ प

ज्ञापयति भू मिश्रीकरणाचिंतनयोः भावयति अबीभवत् लोक लोचृ भाषणे नर्दितः अ

र्दितः शासश्वासु के कार्येन अलुलोकत धून कंपने धून प्रीणनेऽनुकम्पो धूनयति अदूधुनत

धवति प्रीञ् तर्पणे प्रीणयति अपिप्रिणत् प्रयति अपादेशः वयवोनपपौ वयनः अल्ली

पः स्थानिवत्वेन नह्रो ह्रनेो कथ वति अचलोचिनोमनु कांवे अचकथत् वहुस्साअं वर्णीि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

व्याययति अविव्ययत् लापयति अलिल्लपत् सापयति अवीवपत् पातेरौ लुक् पालयति
प्रयोज्यकात्स्मये औ स्मापयते राजानं भीस्मिोर्भ्यां अंतनात्मा मान्प्रयोज्यकाद्वेद्भयस्मयो जटिलो वि
चं ३ स्मापयते भियः स्वरस्यात्वं वा तमावे षुक् औ हेतोर्भ्रंडूयं मुंडो भापयते भीषयते रुहेरौ पो
८२ वा रोपयति रोहयति कल्पयति अचीक्लृपत् अचकल्पत् वर्तयति अवीवृतत् अववर्तत् ।वी
मार्जयति अममार्जत् अममार्जत् इङ्क्रीङ्जीनामात्वं औ अध्यापयति अध्यापिपत् अदु.
10 सपरे औ इङो गा वा अध्यजीगपत् क्रापयति अचिक्रपत् जापयति ह्रीव्लीरीक्नूयीक्ष्मा राम
यीनां औ पुक् ह्रेपयति अजिह्रिपत् व्लेपयति अविव्लिपत् रे[illegible] ८९
पयति अरीरिपत् ययवयोर्वे [illegible] लोपः क्नोपयति अचुक्नुपत् क्ष्मापयति अ
अचिक्ष्मपत् ह्वेर्वेऔ दीर्घः हूययति अ[illegible] स्फायोवः औ स्फावयति अदु

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वत् अथीयपत् अतीरवत् अलीलवत् अजीजवत् [illegible]वति अरुणति पिवतेर्ङि पूर्वस्य कारस्य उप
धायालोपः अः अजूहवत् व्यापयति अविव्ययत् ह्वयतिर्ज्ञवति च्यवतिनौ नाम ड़ः सयोः पू
र्वस्येत्वं वाऽवर्णपरे धात्वक्षरे परे असिस्वत् अशुश्रवत् अदुद्रवत् अदिद्रुवत् नरीनः
१२ अशुश्रासत् अडुढौकत् अंतात् स्त्रिः भ्रेः चोरयति अचूचुरत् ह[illegible]नोघत् हंतेर्घोदास्ये प्राकू
[illegible]जेते भाति घातयति अजीघतत् मृदेरगतौ नौ भ्रौ शातयति अशीशतत् गतौ तु शादयति श्री
गते ऽपुष्क पुष्कि गुणः अर्पयति अर्पिपत् दापयति अदीदपत् धापयति अदीधपत्
स्थापयति तिष्ठतेरङ्युपधायाह्रस्वः अतिष्ठिपत् पादे पृक पापो क्षो सोढ् म्रवे म्रवेजां युकमै
पाययति पिबतेरङि पूर्वस्येकारउपधायालोपः अः अपीप्यत् प्यायपति अप्पीप्यत् छो
[illegible]यति अचिच्छपत् शाययति ह्वापयति ह्वेऽड़ः सयोः संप्रसारणं युगभावश्च अजूहवत् अजुहावत्

क

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चंउ० मोमूर्त्तः मामृच्छति :: इतियङ् लुगन्तप्रक्रिया नाम्नोर्यङ्चात्मन नाम्नइच्छायां
५८ मर्थे यप्रत्ययोऽवर्णस्येकारः आत्मनः पुत्रमिच्छति पुत्रीयति क्वचित्स्व
रस्य चकारः गामिच्छति गव्यति स्वच्यति मृच्यति पु ष्मच्यति अस्मद्यति
ने काम्यश्च पुत्रकाम्यति अनेन ग्रहणेनान्यस्यैकस्य ग्रहणं तेन पुत्रकाम्यां
मिकांक्षाया चकारः धनस्यान्तोकारो गर्द्धे धनायति अन्यत्र धनीयति उदकस्योदन्नेपि ह्विति
13 पासायां उदन्यति अन्यत्रोदकीयति गौ येति पूर्यति दिवमिच्छति दि हूष्या
वङ्गति स्वतंत्रपारः तेन नदीर्घ वत्तहितं तत्स्यादितः तस्मातृष्णोपि घः तेन ५८
नदीघे अमुमिच्छति अदस्यति इतोरिः कर्त्रीयति हलो न द्वितयत्स्य तो

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

जाहासि जाहामि जाहावः जाहामः स्यातिकांस्योः जाह यीति जाहीति जाहोः जाहयीनि जाहीहि १

थोवैसेतियलोपः यीति जाहति जाहतः जाहयति अजाहः अजाहतां अजाहयुः ज्वरत्वरस्रिव्यविमवा

मुपधावकारयोरूठ् क्वौ झलादौ अमादौ हे च प्रत्यये ज्वर रोगे जाज्वरीति जाज्वर्ति अजाज्वरुः त्वरा संभ्रमे

जाज्वूर्तः तात्वरीति तातूर्ति सेस्रेवीति सेस्रिव गतौ वीति अवावीति अवोति अ

वूतः मव बन्धने मामवीति मामवीति मामूतः मामवीषि मामोषि मामोमि

मामावः मामूमः मामोतु मामूतात् मामूहि मामवानि अमामवीत् अमा

मोत् अमामोः अमामवीः अमामवम् अमामूम तुर्वी हिंसायां तोतूर्वीति

रेफात् छ्वोर्लोपः क्वौ झलादौ अमादौ च हे प्रत्यये तोतोर्ति तोतूर्तः तोतूर्वी

ति तोधोर्ति दोदोर्ति धुर्वी वधे देधोर्ति मुर्छा मोहसमुच्छ्राययोः मोमोर्ति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

उन्न

दीक्षय

पूजा गति

चित्तः समक्तः जातः पचो वः लोके चालोस्त प्र पक्कः पक्कवान् दोषोमः

शामः शामवान् क्षोस्तेतव्ये संघातयोः प्रस्पः संप्रसारणं प्रसीमः

कोरः क्रिते तकारस्य मत्वं स्यात् शुषेःकः शुष्कः शुष्कवान् स्फायः प्रसीमः

स्फीत किति स्फीतिः घेट् धीतं गीतं पीतं सो सितं मितं सेटोः केत्वे

त्वोर्म्लोपः चोदितः चौदिवान् पाचितः ऊर्णोतेर्नेट् ऊर्णुतः द्रवस्पर्श

हिन्वेस्पर्शो चार्थे श्यैङ् संप्रसारणं कित स्यस्य नत्वं वन तु स्पर्शे शीनं घनं

स्पर्शेतु शीतं प्रच्यैः कित स्यस्य नत्वं न त्वपादाने समङ्क्षः प्रन्यत्र उदकं

उदकं कूपात् दिवो विजिगीषायां प्राद्यूनः विजिगीषायां तु द्यूतं प्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नेउनः उन्नः; त्रातः त्राणः घ्रातः घ्राणः ह्रीतः ह्रीणः द्विवी त्वमुनिव स्याद्दे
निर्वातेजुगतः निले दोदत्ति दाघुत्वस्यदत्तू किति तकारे नेतु पितः दत्तः
च्योवातः स्वरतोवा स्वरान्ता दुपसर्गात्परस्य दाघुत्वस्य तोवा किति तकारे परे
नतुपितः प्रत्तः प्रदत्तः अवत्तः अवदत्तः नाम्यंतोपसर्गस्य दीर्घो दाघ्व
देशेतकारे सूत्तं नीतं धामोहिः किति निहितः ध्याख्यापॄमूर्छिमदाम्
ननत्वं ध्यातः ख्यातः पूर्तः मूर्तः मत्तः यज इष्टः उप्तं ऊढः व्ये वीतः हु
हुतः उदितः उप्तः वसतिक्षुधोरिट् क्त्वाक्तयोर्वा नित्यं उषितः क्षुधितः
क्षुप्तः केचिदिट् क्त्वाक्तवतोर्नेट् वृश्चू दधक्षणः प्रत्वैः पूजायामिट् प्रं

रस्वदंस्वरांतोप सर्गपलक्षणां

लूकोमोहसं मधाप

वदव्यकापा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

१ भासुरः २

ः घस्मरः ऽद्मरः भंज भास मिदो घुरः भंगुरः मेदुरः विदिभिदिछिदेः
राम कुरः विदुरः भिदुरं छिदुरं इण्नश्जिसर्तिभ्यः क्वरप् इत्वरी नश्वरी जि
७० त्वरः सृत्वरः गमेर्लोपश्च गत्वरः जागर्तेरूकः जागरूकः यङः ऊकः यजजप
दंशां वदे भो यङ्गते भ्य ऊकः शीले लुग्न ऊकि सति यङो लुक् यायजूकः जंज यङ्लुङ्त
२१ पूकः दंदशूकः वावदूकः भियः क्रुक्लुकनौ भीरुः भीरुकः भीलुकः न पुरप
कापसंवत्सने मादरः नम्रः कंप्रः स्मेरः नम्रप् वौ जसिः क्रियासातत्ये जसु मोक्षणे विदशाते
नञ्स्यात् अजस्रं कम्रः हिंस्रः दीप्रः विंदुरिच्छुः एतौ निपात्यौ वेत्तेर्नुम् क्षौते
विंदुः इच्छतीतीच्छुः स्वपितृषिधृषेर्नजिङ् स्व न तृष धृष स्यादर्वेरः ७०

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

हिंसिदिलापा जि के के धृषप्रागल्भे

पतयालुः

यालुः गृहयालुः दयालुः निद्रालुः तंद्रो नां नत्वं तंद्रालुः श्रद्धालुः प्रमादि
ष्णो घिनुण् भ्रमी तमी दमी चजोः कुं घिति चकार जकारयोः ककारगका
रौ घिति संपर्की संसर्गी योगी विवेकी त्यागी रागी विषयी विलासी प्रलापी
प्रसारी प्रमाथी प्रवासी निंदादेर्वुञ्। निंदकः हिंसकः परिक्षेपकः परिवा
दकः चलनशब्दार्थादकर्मकाद्युच् चलनः चोपनः कंपनः शब्दनः अनुदा
त्तेतो हलादेरकर्मकात् वर्त्तनः ज्वादेश्च जुगुप्सतो वेगेन जवनः सरणः ग
र्द्धनः क्रोधनः रोषणः मंडनः भूषणः ज्यादेरिनि जयी प्रजवी दरी क्षयी
दादेरुः शरारुः धारुः भिक्षुः संपन्ने सिनोति सेरुः सृघस्यदः क्मरः स्मेर

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शंवः उल्वादयः उल्वं शुल्वं स्यात्तंवः स्वेकं केः शशपिम्पांदः शादः प्रादः ॥ प्र

७१ क्षादयः ॥ प्रवतीतुपक्वः कुंदः वलिमलितनिम्पा कयः वलवः मृलयः तनपः ॥ प्रत्र

हस्तोदुकच हदयं । नितातः ः मेरुः जन्नादयः जंतुः ॥ प्रश्नुः हहः शातयतीति

शत्रुः कुसेहनोमेदेताः कुसुमः कुसुमंकुसीदंकसितं तंडुलादयः तंडुप्राधा

ते तंडुलः ॥ प्रक्लिलसणे ॥ प्रंकुशः चषः चषालः पल्वलं त्रिधलबाधहृः

७२ शतः शल्यं मृशाक्यमविम्पांलोः मूलं शालोः ॥ प्रतं ॥ पुवः मादेयः माधाक्षा

वासैसंपसुनू सव्यंजनेयेकु जैन्यं जाया ॥ प्र चादयः हंत ॥ प्रच्चां कनीदी ७१

तो कन्या वंध्या ॥ प्रत्यादेवेन ॥ प्रवीपृ सर्वध्यापा ः संप्रसारणं धीवा से

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

हंतेयेकुः ॥ ॥ मः उपधालोप

शामहेषीप्रश्नाः प्रजापतिः २

प्रउरस्थविशेला

तेरतिरंहश्चहंतिदुरितेमनुवाग्नंहतिः सड्गादेःकिः सूरिः मूरिः ग्राद्रिः
तरङ्गिः दविः पतेटत्रिः पतत्रिः मडइचिः मरीचिः वेमोडितं वीचिपुटः
कंषः पुरः प्रयगमनेपुरूषः ऊनहिकलिम्पः उषः पद्दषं तरुषः कं
जंषः पीवेदषः पीयूतिलोत्रः पीकूषं तज्जेर्नुमवमंजूषा गडेःजंडू
षः शाकादेरटः शाकटः कंकिगतो कंकटः करटः कलिकदेरमः कलमः क
दमः पुलपादेःकिदः पुलिंदः कुवेर्वविच्चा कुपिंदः कुविंदः नोषंजे चोषिः नि
षंगायेः सन्नेलितं सारपिः खर्जादेरूरः खर्जूरः कर्पूरः वल्लूरं लंगवृद्धि
लांगूलं कुसूलः कषश्च ईदीर्घश्च कूचीसिवेषे सूच सूचीप्रमेवे

पाप

जमन्नेमिलना अदूरते

लहरीतरंग

नरकभेद

शुष्कमांसम्

कुलपात्राश्चरि

नीलमणि

स्वपदर्भांकुरः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मस्रुः श्मश्रु, तस्रुः चुस्रुः सस्रुः तनुः धनुः मन्यु, प्रप्युः प्रणुः कंदुः वंदुः स्यणु

ति शास्रुः स्वस्रुः त्रपु, प्रसुः वसुः हनुः वंधुः मनुः विदिश्च वपवे विंदुः सं

दिः संप्रसारणं धश्च सिंधुः उंदेरिच्चादेः उनत्ति इंदुः स्कंदेः सलोपश्च

कंदुः सृजेरसुम् सलोपश्च रज्जुः फलगुक फल्गुः पाटेः पटिः पाटयति

ति पटुः मनेर्धः मधुः जनेस्तुः जंतुः वलगुक् वल्गुः नमेनोकुः नम्यति

नेन नाकुः स्पतेः कुः सवञ्च शिम्भुः याभ्रोर्द्धिश्च ययुः वभ्रुः वाधः कुः वि

धुः कृग्रोरुच्च कुरुः गुरुः रपेरत इत प्रनिहंरपतीति रिपुः प्रर्जिघसि

कम्यामिपरिवाधामनजि परितकुधुकदीर्घं द्रकारतश्च प्रजेयति

७१

23

७१

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्थावरः ईश्वरः भास्वरः पिसृगतौ पेस्वरः कस्वरः आङ्तः किद्धिश्च मूते आदंता
इदंता जनिगमिनमिभ्यः सासहि वावहि चाचलि पापतिभ्यः किप्रत्ययोमु
ते श्रीलिधातो श्वादिं कि लिङ्वद्भाव्यः रामः सोमः पापिर्यज्ञे ददिगोश्च क्रिरु
तं याजकान वाविद्रजोहिः पोऽरीके महादि जानु १ जद्गिः नेमिः सासहिः को
देत्तण कासः वातीति वायुः पायुः जिजपे जयतीति जायुः मिनोति मायुः स्वा
दुः साधुः आशुः दीर्यते इति दीरुः सानुः जने जुण जानु चारुः चाटु किंशुण
तीति किं शारुः जरामेति जरायुः ओरस्पलः तरत्यनेन वर्णा इति तालुः कृकेव
चः कस्व कृके न गलेन वक्तीति कृकवाकुः आदेसः भियते अस्मिन्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कुरः ॥ असुरः मसुरः प्रावरो रामो मसूरः शुरेति श्वश्चवे श्वशुरः ॥ अविमह्यो-
ष्टिषच् ॥ अविषः महिषः ॥ अमेर्दीर्घश्च ॥ आमिषं ॥ रुहेर्वृद्धिः रौहिषं ॥
किलेर्बुक् ॥ किल्बिषं ॥ मदादेः किरः ॥ मदिरा मुदिरः मंदिरं तिमिरं मिहिरः
रुचिरं रुधिरः बधिरः शुषिरं अजिरादयो निपात्याः ॥ अजिरं प्राङ्गणे शिशि-
रं अप्रमोचने शिथिरं स्थिरं स्फायी स्फिरं स्थविरः खदिरः शीङ् छिवि-
रं सलगतौ सलिलं अनिलः महिला कोकिला कुटिलः कपू कपिलः
म प्यांते रिपवोऽत्र मिथिला कुवेरादयोपि कुवेरः कष्ट वर्णे कपोतः
भातेडवतुः भवान् किशोरादयः किं शृणाति किशोरः कठोरः चकोरः

७२

७२

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham.

गुणान्नृजुः सर्वो न विशेषेण पश्यतीति पशुः कंतुः ग्रंथुः पांशुः बाधते बाहुः प्रथिम्रदिभ्रस्जां संप्रसारणं सलोपश्च पृथुः मृदुः न्यंक्वादेः कुः न्यंकुः भृज्जति तपसा भृगुः लंघिबंह्योर्नलोपश्च लघुः बालमूललघ्वगुलीनां वा लस्य रः रघुः बहिर्हु ब्रो बंहतीति बहुः ऊर्णोतेर्नुलोपश्च ऊरुः महति ह्रस्वश्च उरु महत् आङ्परयोः खनिशृभ्यां डिच्च आखनात् आखुः परशुः द्रोश्च द्रुः शतं धा द्रवति शतद्रुः मृगय्वादयो निपात्याः मृगं याति मृगयुः शंकुः नीलंगुः मद्यादेरुरः मंदुरा मधुरा चतुरः अंकुरः मद्गुरादयो निपात्याः माद्यतीति मद्गुरः कर्बुरः बंधूरः बंधुरः कुक्कुरः कु

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कमेर्मुकुः केवलः मुसरवंडुने मुसलं लगिलंगे लांगलः कुंडीरः मुंटचकुरलः

श्रीधातुः यो बित ताडेत्रिलुकच तड़ित मामे ढः पांढः कमादेरठः कमेठजं रठः रमेर्वृद्धिः रामठः मामेः खः शंवः कणेष्ठः कंठः इत्याद्यः कलप्रतं धाताविपात्पाः पूष लः शावलः पललं सरलः तरलः कमारावे कमलः कोमलः मजेष मुत्रो मजेश्चिलो पश्च मलं चुपू चपलं शकलं शामलः श्री ग्हगल नमांताडः दंडः रंडः खंडः कवंगोदिभ्यः किच गुडः स्याचंच लः स्यालं स्याली वतिचडिभ्यामालज्‌ पातालं चंडि कोपे चंडालं तमादिभ्यः कोलः तमालः विशालः विडालः मृणालः कुलालः कपालं पलगतो पलालं पतादिभ्योगः पतंगः तरंगः लवंगः विडादेः

विडिप्राक्रोशे

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शीतमनुमारो ७३ रम्भः २५ ७३

सक्तुः धातुः ओष्ठ्य वर्णैः तुक् स्कन्तुः मंतुः जंतुः चाय किंकेतुः वस्तुः

कपि कपोलः पटोलः मीनाते रूरः मयूरः सांदेः सवसार तां सिंदूरः स्पाद स्तुः सिनोति सेतुः तंतुः मस्त विकारे मस्तुः कत्रः कतुः केतुः जीवेरातु कोशः क्रिया जैवातृकः कृ पादरूः कर्षूः खर्जे व्यपने खर्जूः वहो धश्च वधूः कबेश्छः कच्छूः काम्बादयः काम्बूः पादूः प्रैलीवूः कपोलूः दरिद्रा दद्रूः प्रवृदयः प्रवृदूः जनेर्वुक् जंबूः कर्क दधाति कर्कधूः दिधि धैर्ये दिधिस्पति दिधिषूः मस्त्रोहतिः मरुत गरुत् गरोहतिसत्वा मुरुत् गरुत् चटेरूलः चटुलं स्तादेरातिः हारित् तोहत पुवरतिसो

वाल्तुः रजुः

अतिसकासे

लिविडः प्रसने

जीवत्यात्मा

कु कुलमकलेद्र हजिनं ग्रजेवी [illegible] नं ग्रजिनं कठिनं नलिनं कुंडिनं द्रो हितं द्रुविणं हलिसे दस्यात्रृधौ

चत्र सतं: अग्रेकिरिचं दुरिणं वेपितु लोकृ स्वभ्र विपिनं तुहिनं तलिकृलि भांचं निक्त

७५ नलिनं पुलितं हरे: रोहिण: आन्तेत: क्षिपकृ लभ्र भाव: ग्राड्रि: ग्लानुदि

भांडौ: नौ: ग्लौ: ततेडै: तेरायो गमेडो गो: भ्रमेडै: भ्न: दमेडौ सृ दो: हो षो

पलीरिन प्राहैर्वं: वलिक ग्रपो रभ्रा दरो युः भ्रत्पये: रमाना उं हैनेलोप: ४ग्रल

२८ ग्रोदन: गमेगो दर्भो: गजन: ग्रनेभो पियु: स्पहैन: तेचेनार जिक्रो: कु:

रजनं हृकिरण: ध. बोधिषुधि षणाधाय्र निचनं प वद्दारप: प बुसवं ७५

ने प. बतु ग्रहत महमृजायां महान विपृवे: हनु विहतू नघ्न नेमृत्व पृ ग्रतपप्रपातनि

जोंवतिरव: गते पघातनी २५०

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तचि तक्रे वंचवक्रे शाक्रः त्रिप्रस्तुद्रः उरीउद्रः श्वित्रं खत्रः वीरनीरं छिद्रं उ

सामुअं प्रमित म्पोरी घः प्रांमूः ताम्रः ताम्रदयः तादि तिज्ञ प्र होप्रदंभू

ग्रः दुः लेरेपते दूरं मेती शुच्छ्रं नूरः तदपाति हड्रः जीरः स्वादेः क्रोः सुरः

धीरः रिध्रः मतदयः मुः तोत्रः मूरः तिसीरं चिचीरं वाविधुं वीरंवृद्धि

वंधुं वंप्रः ईदः प्रगि य्रग्रः दुवपू विपूः उचसमवायेडग्रः मिमीमेरी

शुचं शुक्रः मुल्लः उड़ः गौरः हण हरी मालं छुरीशिल्प संकृपाः रजकः वन

मलाए वंषके कहविस्मापने कुहकः हमके मूषकः क्रिपदकः क्रोयिकः

रूपात्त्पा हम्आदिम्भदूनः श्वेङ् गतौ श्वेनः स्येनः हरितः वकजादेः सित

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कनकालुका उ   पे   गुष्णुक्षी   कपाट   मुवदनैकदेसे

जयंतः हतो हिमुट्टे हेमंतः ॥ प्रत्योदरः ॥ प्रदरः भ्रमरः चमरः देवरः वासरः दिनः

कुवाः कुरत् कुररः कुवः किन् कुवरः ॥ प्रम्पादेतरः ॥ भ्रंगारः भंदारः गडेः कडू कडारः भ्रंगार पंगु

७७ दयः भृ भृंगारः भंगारः मज मार्जारः तुषारः कमू कांतौ कुमारः कोसा

रः सर्तेरपः युकुचः सर्षपः विटपारपः विटपादै विटपः बिडपं भ्राण्ण भवनं ज्या

८७ कुणपं वैलउलपं तेतादेस्तिकः वर्त्तिका मृतू मृत्तिका द्रुवासिभ्यांतक्

सूरपकृ प्रवृका वीपातिभ्यांतनः वेतनः पतनं प्रत्यीतेर्मः प्रमः प्रमी:

लसृकेपण हृ दर्भः धुणः किन् धुमः प्रसिसंजिभ्यांतक्थिः प्रस्थि सक्थि सुवादेः क्सि ७७

सुक्तिः कुक्षिः प्रुक्षि प्रक्षि दृवेः क्षुः इक्षुः प्रवितृस्तृतंत्रिभ्यः ईः

संजसंगर

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

उनिप्रत्ययः शाकुनः शकुंतः शकुंतिः शाकुनिः हृश्याभ्यामितन् हरितः श्येतः
रुहेः रश्च लो वा रोहितः लोहितः श्वादेराप्यः श्ववाप्यः स्पृहयाप्यः वृत्रूः एव्यः
वरेण्यः अर्त्तेरन्यः अरण्यं पर्षुसेचने कृषस्य जः पर्जन्यः वदेरान्यः वदान्यः
अमादेरत्रः अमत्रं नक्षत्रं पतत्रं कलत्रं वरत्रा भ्रादेरतः भरतः पर्वतः पचि
रंजिभ्यां कित् पचतः रजतः शमादेरथः शपथः शवथः प्रीवल्लथः स
वृथः रभादेरसः रभसः वेत्र प्रातर्लुक् वेतसः दिवः कित् दिवसः ऋादेर
भः कृ करभः शृ शरभः शलभः कलभः गर्दभः ऋषिवृषिभ्यां कित्
ऋ ... ऋषभः वृषभः रासभः वल्लभः विशादेरंतः वेशंतः वसंतः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शैवालशैवालश्च शैपालजलनीलिका   विवर्यचली   जलिशुङ्काकेप

ऋज्रादेः कीषः ऋरीषं पृ पुरीषं ॥ ऋजेर्जिजः ऋजीषं ॥ प्रविशादेः ॥ प्रवरी
षोनिपात्यः ऋादेरीरः करीरः शॄ शरीरं गंभीरादयः गम् गंभीरः वप्
७८ उपीरः घस् संशीरं शीङ् शुकलकुवलन्मवालवालाः शीधुः शीलं
शैवालं शैवालं शेपालं उलूकादयः वल् उलूकः शंबूकः शल शालूकं मंडि
मंडूकः नियोभिः नेमिः ॥ ऋजेरूर ऊर्मिः भुवः कित् भूमिः ॥ ऋश्रोतेर
स्मिकिरणेऽप्युक्ष्य श्रवेर् रश्मिः स्नादेर्निः कित् स्निः वृष्णिः ॥ अजेर्नलोपः ॥ अग्निः वस्तेर्द
२८ निः वह्निः श्रोणिः योनिः द्रोणिः ग्लानि म्लानिः घृणादयः घृणिः स्
शः सलोपः पृश्निः पृषः पार्ष्णिः पातेर्डतिः पतिः शाकेरटन् शकटं १८

कंदर्पिका प्राकेरवृक्ष   घृणादिश्च

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सप्तर्षिसाज्ञाधाराः तत्कटवधारा पवाः

ग्रवी: तरी: स्तरी: घर्म: तंत्री: लक्ष्मे मुट्च लक्ष्मी: कृत्कुणादेः टती पुःपा
दः वात प्रमादयः वातप्रमी: ववी रत्निः ग्रंज ग्रंजलि मत्स्यः ग्रत ग्रतिपिः
ग्रगि ग्रंगुली कोतेः कवचं युय वास: क्षेपा क्षेपानुः स्प्रः करः स्पार्क रा पुष्पः
कित पुष्करं गभेरिनि: गमि ब्याति गमी परमेस्थ: कित परमेष्ठी मपादु
नः कित मंथाः मंथानौ पते स्यच पंथाः पंथानौ वलाकादयः वलाका पतो
का स्वजा का पापिनाकः नड ग्रा घाते नडाकः दुखेरीकः दूषीका ग्रति
सेनाग्रभागं हषि स्पांकित ग्रनीकं हषीकं ग्रलिकादयः ग्रल भूषणादे ग्र
विलिकं लीकं वलीकं पुणः पुंडरीकं हषीकाका देरीषः करीषः तृ तरीषः ।

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मिथ्या विप्रवेदे सोभाग्यां

ष्वादेर्वः सतमनेन विश्वमिति सर्वे गर्वः खर्वः ग्रीवादयः ग्रीवा लिहं
त्वनयाजिह्वा ष्वादेः कनुवुवा हृष्णा तसोराजाधन्वा प्रतिदिवा सप्त
स्नुप्सांतु हृ सप्त ग्रष्ट नजिहाते ग्रहः श्वादयः श्वयति श्वा उद्दा पूष्वा
त्रिहगतौ बृहति लीहामु स्वतास्मि न्नाहते मूर्द्धा मज्जा त्वपि स्थिषु मज्जा
ग्रर्थ पूर्वो माङः ग्रर्थ मोमात र्थे तरि सेष्व यति मातरिश्वा मह पूज्यायं
म मघवा हृष्णं एणुः करेणुः हरेणुः कुषादेः कुषं कुष्ठ रथः कार्ष्ठ प्र
वम्र थः उषादेः स्थः ओष्ठः कोष्ठः गाथा ग्रथः प्रोथः सर्वेणि सार्थः
निशीथादयः निशीथः तीर्थं रिक्थं वक्थं गूथं गोथः स्फायादेः रकेस्फारं

७६

२७

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

किन्। विडंगः मृदंगः गमादेर्गः गंगा श्रृंगः मंगायः मश्र [redacted] मंगः भृं
गं भाङ्गः पूगः अजः शश्वदादयोऽदि प्रत्ययान्ता श्व धरतेः हलीति दरत्
दृषत् त्यजेः त्यद तनेः तद यजेः यद् दृणातेः दभि वौ श्चः कद्
क्ष भिषक पृष्यति भ्यामेदिक पृथुसौत्रः धातुः पृष्पद् प्रेस्नाद
स्त्रादेर्मः स्तोमः सोमः होमः धर्मः देमः दोमः धामः वामः पद्म
नेमः तिष्ठादयः हान् जिह्न ग्रामः लिमः ष्ठम स्थामः धूमः
पुगं रुक्मं तिग्मं रुनु हिमः भीष्मः भीमः धर्मः ग्रसेर्ग्रीष्मः पचेः वि
वः संप्रसारणं वृधिवी प्रस्नादेः धः श्रृष्व रवद्रु विश्व स्तवोदिरवं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

[illegible] वपतीति

अतीति सातत्यगमनं करोति

ह रोम पाप्मा वेम वेमा ॥ अतेर्मे नित्रा ॥ आत्मा हनि मणिम्यां सिकां हतिकी

मक्षिका विकारं करोति [illegible] मक्षिका कोरकः केवरः गिरुडः गरुडः इंदेक मिन लोपश्च इदम् कायते डिन्

किम् धातोष्ट्रः वस्त्रं ॥ अस्त्रं छत्रं सिवि मुच्योष्टेरूः सूत्रं मूत्रं ॥ अमादेः कुः ॥ पुत्रं सिवितंतु[illegible]

30 चित्रं मित्रं उष्ट्रः एनोह्रस्वः उत्रः स्त्यापतेर्डुट स्त्री गमेरा गात्रं चरादेणित्रः नौका

वहित्रं चारित्रं वदित्रं ॥ अशित्रादेभ्यः इत्रोत्रौ ॥ अशित्रं वहित्रं धरित्री ॥ अमित्रः

प्रहरणो त्रेङः त्रोत्रं चितेः कणश्च कश्च चिक्कणं सूचेः स्मः सूक्ष्मं पातेर्डुम्सुः पुमान्

भुजादेः किष्यः भुजिष्यो हतः वसादेस्तिः वस्तिः मस्तिः ॥ अगमस्पतीति २०

॥ अगस्तिः गौतमः वितस्तिः पतिः हगलौ ह्रस्वः हृतिः [illegible] कृपिभ्यः कीटः

[illegible]

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वैङ् गतौ — वट वेष्टने

पीवा ग्रदेधौः ग्रच्छा धातोरिः पजिः वटिः बोधिः हरिः वर्तिः नाम्युपधा
त्किः कृषिः रुषिः शुचिः लिपिः तुलनिष्कवे तूर्विः क्रमितमिगतिस्तमा
गतऽः त्रिमिः तिमिः प्रीतिः तिमिः गतेरउः मुतिवर्णोः वलिः वर्तिः
सौत्रः वलिः वपादेरिञ् वाचिः तजिः वादिः नहेभः नाभिः जनिः ग्रोजिः
ग्रतिः ग्रस्तेरुट् तापिः वातेरितुः विः नीव्यादयः निपूर्वः वेञ् नीविः
हृप्रहिः समानः व्योपतेजनेरिति सखा ग्राङ्पूर्वो श्रिहनो ग्राश्रिः प्र
हिः क्रादेः किः कृ किरिः गृरिः मनधातोः कर्म्म वर्म्म भस्म जन्म
नामा ... स्पृश ... नामादयः नानामविञ् तीमा वेञ् व्योम

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मकृतकृते ड्रितो धातोस्त्रिमक् धात्वर्थेन कृतं र्थे करणे न निर्वृत्तः कृत्रिमः
पक्त्रिमः नड् श्री धातो नेङ् क्रियतो क्तो भावादौ यज्ञः याञ्चा यत्नः प्रश्नवि
२३ श्नोः स्नाने प्रश्नः विश्नः रक्ष्णः स्वप्नः ॥ धूत्र हरि ॥ प्राध्यैः प्राघैः पाद्याधिः वादि
धिः पुट् भावे ज्ञानं करणं साधनमाधार वापुट् पच्यते ऽनेन पचनोऽ
ग्निः पच्यते ऽस्यां पचनी स्थाली ईषद् दुःसुषु खलर्थ ईषदादिषु प्रयुज्य रम
माने सु खल् युण् तो क्तो भावादौ ईषत्करः दुर्भवं सुकरः दुर्योधनः दुःशा २३
सनः कर्तृकर्मणोः स्त्व यथा योरीषदादिषु शेषपदे सुमं हनो खलं प्रद
ताढ्ये दुराढ्ये भवता दुस्तानं भवं ताम भवता मृषा शाः स्वाढ्यः क्रिये
CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham
नं नं

घ्यात्सुपसर्गे हीनस्य त्वादेः स्त्रोऽप्रत्यये परिच्छापतेनेन प्रच्छेदः घ्यादीनि प्रत्र प्रच्छादः सम्मवच्छादः ५
विभुसामर्थ्यापेक्षोपवीक्षो भोक्तुं प्रवीणः कुशलः भोक्तुं पूर्णो तेतिकि
१ यार्थत्वं उक्ते घञ् भावे पाकः त्यागः भावः दायः संज्ञायामेकेनेदिवि
कर्तृवर्जिते कारके भावे च घञ् संज्ञायामसंज्ञायां च प्रत्याहारः दीयते से
दायः विक्रियतेऽनेनेति विकारः उपाध्यायः स्वादः भावो दौ च घञोपवादः
चयः नयः विघ्नः विघवः स्तवः लवः करः गरः मदः मस्तादीनामु
प्रत्ययो भावादौ मदः पणः प्रमदः संमदः श्रमः मूर्तौ घनः काठिन्ये परिघ
देवहतोरप्रत्ययोघ नादेशोऽत्र दधिघनः मेघवचनः द्रतोवधोऽप्रत्ययश्च
वधः द्वितोथुः द्वितो धातोरथुभावादौ वेपथुः नंदथुः श्वयथुः द्वितश्च

...पार्थः श्रयो
...नवस्थाः
...मथ्योति
...कमर

अलंपुन्त्का १

कार्यकार्यप्रतिग्रा
ह्यते

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तन्वादीनां रूपसंग्रहार्थं

कृत्ये तुं काममनसोरपि समो वा हिततततयोर्मांसस्य पचि युड्घञोः १
अवश्यंपश्चिद्धकार अवश्यंलाव्योऽवश्यलाव्यः भोक्तुकामः श्रोतुमनाः सहितं संहितं सततं संततं सततं
२५ ततं मांसपचनं मांस्पचनं मांसपाकः मांस्पाकः हनो वधादेशो वे
जानिवध्योर्नशध्रि वध्यं ऋदुपधात् क्यप् ऋकारोपधाद्धातोः क्यप् कृती कृत्यं वृध्यं वृत्यं
32 क्लृपिचृत्योर्न कल्प्यं चृतहिंसाग्रन्थनयोः चर्त्यं मृजो वा मृज्यं मार्ग्यं भुवो भावे २५
मुं नोपपदे भुवो भावे क्यप् ब्रह्मणो भावः ब्रह्मभूयं नाम्नि किं भूयं कृ
ञः स्तुवृदृभ्यः शासजुषवृञः क्यप् कृत्यः स्तुत्यः वृत्यः दृत्यः दृप्रादरे दृत्यः
निवासनिवृत्तिमित्ति मत्वः शास्यदिः शिष्यः जुष्यो प्रीति से

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तेस्वाद्यंकरः तव्यानीयौ भावकर्मणोः ॥ आसितव्यः एधनीयं वसेस्तव्यः क
र्तरि णिच्च वसतीति वास्तव्यः स्वराद्यः स्वरान्ताद्धातोर्यः चेयं जेयं गव्याद
र्योपि चेतव्यः चयनीयः ई चातः ॥ आकारान्ताद्धातोर्यः आकारस्य ईकारः देयं
गेयं लेयं पुराकात् पवर्गान्तात् शकादेश्च यप्रत्ययः शप्यं यम्यं शक्यं सह्यं
ऋहसान्ताद्घ्यण् ऋवर्णान्ताद्धसान्ताच्च धातोर्घ्यण् प्रत्ययः कार्यं हार्यं
वाक्यं घात्यं पाक्यं रोग्यं वाच्यं केचित्कुत्वाभावः याज्यं पाच्यं वाच्यं रो
च्यं याच्यं ॥ ओरावश्यके उवर्णान्तादावश्यके घ्यण् ॥ ओदैतोर्यः स्व
रवत् ॥ ओकारैकारयोर्निमित्ते यप्रत्ययः स्वरवत् ॥ लुपेद्वश्यमः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मितांभ्रतौ णिणि णमि च वादीर्घः ३

एककर्तृके

मील्य हसति मुखं व्यादाय स्वपिति पौनःपुन्येण मूपदं द्विश्च समानकर्तृकेषु धातुषु

पूर्वकाले णमूणमंतस्य पदस्य द्विर्वचनं पायं पायं गच्छति भोजं भोजं व्रजति स्मारं गामं गामं स्मारं

टहे गामं गामं लंभं लंभं लाभं लाभं कथमादिषु स्वार्थे कृञो णमू कथंकारं अन्यथाकारं

33 एवंकारं पठति एवं पठतीत्यर्थः ॥ अग्रे प्रथम पूर्वेषु उपपदेषु क्त्वाणमौ वा ॥ अग्रे भो

जं व्रजति अग्रे भुक्त्वा प्रथमं भोजं प्रथमं भुक्त्वा पूर्वं भोजं पूर्वं भुक्त्वा पक्षे ॥ अग्रे भुंक्ते

पौनःपुन्ये ततो व्रजति ॥ आभीक्ष्ण्ये तु पूर्वेण नित्यमेव ॥ अग्रे भोजं २ व्रजति कर्मण्याक्रोशे कृञः

खमुञ् चोरंकारमाक्रोशति चोरशब्दमुच्चार्येत्यर्थः ॥ स्वादुमि कृञो णमूस्यादे टहे

ककर्तृके पूर्वकाले पूर्वपदस्य मांतत्वं निपात्यते ॥ अस्वादुं स्वादुं कृत्वा भुंक्ते

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्वाद्वर्थेषु

॰प्राजोदेनस्थानिः ॰प्रकरणिः ॰प्रजननिः

घटना वंदना वेदना एषणा इङ्गजादिभ्यः ॰प्राजिः ॰प्रातिः इकृ कि व्यादिभ्यः कृषिःगि
रिः किरिः पूर्वकाले त्का धातोः त्का सेट्‌ किन्न (वर्जित्वा शापित्वा मृड मृद् गुध कुष क्लि
श वद वस रुद विद मुष ग्रहिभ्यः कित्‌ मृड सुखने मृडित्वा मृदित्वा उषित्वा विदित्वा
मुषित्वा गृहीत्वा नोपधात्थफांताद्वा कित्‌ ग्रथित्वा ग्रंथित्वा गुंफित्वा ॰प्रलं खल्वोः गुंफित्वाद्
प्रतिषेधे ॰प्रलं भुक्त्वा खलु कृत्वा उदितः त्को वेट्‌ एषित्वा इष्ट्वा भ्रमित्वा भ्रांत्वा ॰प्रदे
जेघः जग्ध्वा समासेव्यप्‌ समासे सति पूर्वकाले क्यप्‌ समान कर्तृके धातौ प्रयुज्य ति
माने संभ्रत्यकरोति प्रणम्य गच्छति ॰प्र नञ्‌ पूर्व कृत्वेके ॰प्रकृत्वा क्यपि लघु पूर्वात्‌
परस्यणेरय परिणमय्य परिगणय्य ॰प्रलघुपूर्वस्य किं संप्रधार्य ॰आप्नोतेर्वा प्राप
य्य प्राप्य क्यपीत्वाभावः प्रदाय प्रस्थाय प्रसाय विधाय तत्कालेपि क्वचित्‌ नेत्रे सं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कषादिषु यथाविध्यनुप्रयोगः पूर्वस्मिन्

निमूलसमूलयोः कषः पूर्वकाले इति न संबध्यते निमूलकाषं कषति समूलकाषं
कषति निमूलं समूलं कषतीत्यर्थः शुष्कचूर्णरूक्षेषु कर्मसूपपदेषु पिषः शुष्कपे
२७ षं पिनष्टि शुष्कं पिनष्टीत्यर्थः चूर्णपेषं रूक्षपेषं समूलाकृतजीवेषु कर्मसु हन्
३६ कृञ्ग्रहां णमुल् समूलघातं हन्ति समूलं हन्तीत्यर्थः अकृतकारं करोति जीव
ग्राहं गृह्णाति जीवन्तं गृह्णातीत्यर्थः करणे हनः पादघातं हन्ति पादेन हन्तीत्य
उदपेषं उदकेनपीनष्टी र्थः स्नेहने पिषः उदपेषं पिनष्टि उदकेन पिनष्टीत्यर्थः हस्तार्थे करणे
वर्तिग्रहोः हस्तवर्तं वर्तयति करं वर्तं हस्तेनाङ्गुलिकां करोतीत्यर्थः हस्तग्रा २७ सेन
हं गृह्णाति करग्राहं पाणिग्राहं स्वे पुषः करणे धनपोषं पुष्णाति स्वपो
षं गोपोषं [illegible] पुष्णातीत्यर्थः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्वादुंकारं भुंक्ते संपन्नंकारं लवणंकारं संपन्नलवणशब्दौ स्वादुपर्यायौ का विस्वा
दुंकृत्वा भुंक्ते यथातथयोरसूयाप्रतिवचने कृञः सिद्धाऽप्रयोगे णमुल् यथाकारमहं
भोक्ष्ये तथाकारं भोक्ष्ये किं तवा वानेन कर्मणि दृशिविदोः साकल्ये कन्यादर्शं वरयति
सर्वाः कन्या दृष्ट्वेत्यर्थः ब्राह्मणवेदं भोजयति यं यं ब्राह्मणं जानाति लभते विचारयति
वा तं २ सर्वं भोजयतीत्यर्थः यावति विन्दिजीवोः यावद्वेदं भुंक्ते यावल्लभते तावदि
त्यर्थः यावज्जीवमधीते कर्म्मणोश्चर्म्मोदरयोः पूरेः चर्म्मपूरं स्तृणाति उदरपूरं भुं
व क्ते कर्म्मण्युपपदे पूरेः ऊलोपश्च वा वर्षप्रमाणे गम्ये गोष्पदप्रं वृष्टो देवः गोष्पदपूरं ति
मूषिकाविलप्रं मूषिकाविलपूरं वा चेलार्थेषु कर्म्मण्युपपदे क्नोपेः वर्षप्रमाणे
णमुल् चेलक्नोपं वृष्टो देवः वस्त्रक्नोपं वसनक्नोपं निमूलसमूलयोः कषः णमुल् कषु

चेलवस्त्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कूपीप्रादेउदनेच

हः शाब्दः संबंधः तथापि भुजि नार्थप्रयोगस्यैव हिंसार्थानां च अनुप्रयोगधातुना समान
कर्मकाणां णमुल् तृतीयान्ते उपपदे दंडोपघातं गाः कालयति दंडेनोपघातं दंडता
८८ डं समानकर्मकाणां किं दंडेन चोरमाहत्य गाः कालयति सप्तम्यां तृतीयायां चो
पपदे उपपीडरुधकर्षः पार्श्वोपपीडं शेते पार्श्वयोरुपपीडं पार्श्वाभ्यां उपपीडं
व्रजोपरोधं गाः स्थापयति व्रजेन व्रजे उपरोधं वा पाण्युपकर्षं धानाः संगृह्णाति
पाणावुपकर्षं पाणिनोपकर्षं तृतीयासप्तम्योरुपपदयोः सन्निकर्षे धातोः के
शग्राहं युध्यंते केशैः केशेषु गृहीत्वा हस्तग्राहं हस्तेन गृहीत्वा तृतीयासप्तम्योः ८८
प्रमाणे जन्यधातोः द्व्यंगुलोत्कर्षं खंडिकां छिनत्ति द्व्यंगुलेन द्व्यंगुले वोत्कर्षं अपा
दाने द्वितीयायां च ... स्वांगस्याध्रुवो ... यथा ... वति यष्टिग्राहं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

संज्ञायां वध्यातेः॥ क्रौंचबंधं बद्धः मयूरिकाबंधं बद्धः अट्टालिकाबंधं बंधविशेषा
णां संज्ञा एताः कर्त्रोर्जीवपुरुषयोर्नशिवहोः जीवनाशं नश्यति जीवो नश्यतीत्यर्थः पु
रुषवाहं वहति पुरुषो वहतीत्यर्थः ऊर्द्ध्वे कर्त्तरि शुषिपूरोः ऊर्द्ध्वशोषं शुष्यति ऊ
र्द्ध्वः शुष्यतीत्यर्थः ऊर्द्ध्वपूरं पूर्यते ऊर्द्ध्वः पूर्यत इत्यर्थः उपमाने कर्मणि कर्त्तरि
36 च घृतनिधायं निहितं जलं घृतवत्सुरक्षितमित्यर्थः अजनाशं नष्टः अज इव न
ष्ट इत्यर्थः कषादिषु यस्मात्स सूविहितः स एवानुप्रयोगो वक्तव्यः तथैवोदाहृतं
उपदंशस्तृतीयायां ३ तः प्रभृति पूर्वकाल इति संबध्यते मूलकोपदंशं भुंक्ते मूलके
नोपदंशं॥ दश्यमानस्य मूलकस्य भुजिं प्रतिकरणत्वात्तृतीयोपघाति उपदंशिनास

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham